

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 14 K, na pol leta 7 K, na četrt leta 3 K 50 h, za en mesec 1 K 40 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez izredne vplačilne naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od petdesetpete petit-vrste po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Kneževih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovoljno pošilja naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen
Vs leto .. K 24.— | Četrt leta .. K 6.—
Pol leta .. „ 12.— | En mesec .. „ 2.—
V upravnistvu prejemati na mesec K 1-90.
S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:
Vse leto .. K 25.— | Četrt leta .. K 6-50
Pol leta .. „ 13.— | En mesec .. „ 2-30
Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko
in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Za Knežakom Črni vrh.

Nesrečno seme bratskega sovrastva, zasejano med Slovenci za Missie, krepko vzgojevano po Jegliču, vsestransko življensko podpirano od c. kr. vlad, rodi že po raznih krajih domovine — najlepše sadove. Goče, Knežak in Sora so imena, ki nam še niso izginila izpred oči in nam tudi še dolgo ne bodo. Duhovniška podivjanost slavi v zadnjem času na Kranjskem svoje triumfe — žrtve pa jočejo. Povsod eno in isto geslo: „Škoduj naprednjaku, kjer moreš, kamenjaj liberalca, ubij ga, ne boj se posvetnega sodišča, vojščak Kristov, Bog ti bode tvoje delo za krščansko stvar obilo poplačal na tem in onem svetu!“

V Črnem vrhu so ustanovili pred kakimi petimi leti mlekarstvo, strogo na gospodarskem stališču, brez najmanjše politične barve. Volil se je odbor: v načelstvo dva naprednjaka, v nadzorstvo pa en sam liberalac in pet hudih klerikalcev. Mlekarna je početkoma delovala dobro, pozneje pa jo je draga rečija in stroji, zlasti pa nezanesljivost udov, katere je bil mnogo kriv, kakor je sodnijsko znano, takratni črnovrški kaplan Sever, — spravila v velike stroške in nazadnje, največ po krivdi nekaterih klerikalnih nadzornikov, tudi v — konkurz. Izguba, ki presega 25.000 K, še danes ni poravnana, ker se udje upirajo poplačilu. To je kratka in v bistvu popolnoma resnična zgodovina propadle mlekarne.

„Slovenski Narod“ je že lani, na podlagi sodnijskih aktov v par član-kih natančno poročal o vsej zadevi, zahtevajoč vsestransko natančno preiskavo v prvi vrsti protilemim klerikalnim nadzornikom, ki niso videli mlekarne od znotraj po cele mesece. — Tukajšnja duhovščina in drugi klerikalci pa so v enomer pisali v „Slovenca“ in „Domoljuba“, da je vse nesreče krivo edino le načelstvo, v prvi vrsti trgovec Ivan Vidmar in posestnik Ivan Lampe. Dobro premišljeno je bilo to lopovsko delo, saj je znano, da so Črnovrški brihtni ljudje in klerikalci bi ne prišli v občini nikdar na površje, da niso znali tako svinjsko blatiti načelstva in tako spretno varovati klerikalne nadzornike, ponajveč najzagrizenejše duhovniške mameluke — vsake so krivde.

Duhovniško hujskanje je obrodilo, kakor je bilo pričakovati, najlepše sadove ravno pri onih ljudeh, s katerimi pridejo častite duhovne posode najčeste v dotiko, to je pri tercijskih in Marijinih hčerah. Stokrat smo že dokazali, da so razne bratovščine in redovi pri nas popol-

noma politična društva, z najplemenitejšim namenom hujskati proti brezvercem — liberalcem. A, nič ni pomagalo, vlada se ne gane, da bi stopila na prste tej črni vojski, in tudi šolske oblasti važno gledajo, ko volijo razne Marijine prednice in odbornice celo — šolobiskujuči otroci.

Bilo je v petek 21. t. m., ko so se zbrale tretjerednice Skvarča, Homovec in Felc; zadnja je pripeljala tudi svojo hčer, kateri žvenketa ob raznih prilikah — na bujnih prsih svetla medajlica, kot znak častitega članstva častitih Marijih hčera. Ko so premotile — žalibog — tudi neko drugo korajžno ženo „brez vrvi“, so šle okoli devete ure zvečer s poleni oborožene pred prodajalnico člana načelstva, trgovca Vidmarja. Tu so jele žegnane babnice preklinjati in se rotiti, da je bila groza. „Prokleta duša, po krivem si prisegel, danes pridi ven s samokresom! Bog srdamej tebe in tvojo hišo in tvojo družino! Pridi ven, da te ubijemo!“ — je odmevalo po vasi in ljudje so preplašeni leteli skupaj. Kričanje, ki je bilo polno tudi drugih najgusnejših besed trajalo je kakih deset minut, nato pa so jela deževati v vrata in okna debela polena. Kdo naj popiše strah Vidmarjeve rodbine, boječe se za svojega očeta, za svoje življenje.

K sreči so dospeli naposled vendar orožniki in — napravili red. Katoliške babnice so se tisti večer poskrile kot zajci, zapustivši neko od njih nahujskano ženo orožniškim pestem, a so zapadle še drugi dan — roki pravice. Zaslišane so bile pretekli ponedeljek s pričami pred preiskovalnim sodnikom v Idriji. Deželno sodišče v Ljubljani pa bode imelo najbrže nalogo, dokazati tem svetim ženicam, da je — vzlic duhovniškim lepim besedam — pobijati liberalce tudi na Kranjskem še

vedno greh in — sicer velik greh, ki ga ne zakrije niti svetla medajlica, pa tudi ne spokorna frančiškanka vrvica!

Nova železnica na Koroškem.

V nedeljo dne 30. t. m. se bode slovesno otvorila karavanska proga nove planinske železnice. Ob enajstih dopoldne se bo odpeljal vlak s slavnostnimi gosti iz Beljaka na Jesenice in odtod spet skozi karavanski predor nazaj v Pod rožčico in na Celovec. Tam se bode slovesnost končala z obedom. Otvoritvi železnice bode prisostvoval železniški minister pl. Derschatta.

Ta železnica bode širjemu svetu odkrila lepoto najzavednejšega dela koroškega slovenstva, lepega Rožča*) in bi se pravično lahko imenovala rožka železnica.

Že v Beljaku, kjer se nova proga loči od stare smihel-trbiške, uživamo krasen pogled na Karavanke od belopeških vrhov doli do visokega Obirja, v sredi dolge črte pa stoji veličastno skalovje gore Jepe**) ali „Kom“-a, pred njo pa istotako skalnata rebra kažočo Komico, ki jo Nemci imenujejo „Türkenkopf“, ker ima skalovje podobo Turka s kratko židovsko brado in čopatom fesom na glavi. Toda onkraj reke Zilje pred Blaškim jezerom se razprostira temni gozd Dobrava, o katerem pripoveduje ljudstvo marsikako povest.

Na severnem bregu Drave pa prične ob zahodnem koncu Osojan-skega (Osojskega) jezera pri veliki razvalini Lanjskranji pogorje „Tur e“,

*) Slovenci ta del Koroške imenujemo „Rož“ (m.) „Rožna dolina“. Kar se čita večkrat po časnikih, je skrpucano iz nemške prestave „Rosental“.

**) Tu za to goro ima časniška slovenščina svoje posebno ime „Kopa“, ki se pa nikjer ne govori med priprostim narodom. Nemško ime je „Mittagskogel“.

ki gre ob severnem bregu vrbskega in celovškega jezera*) do reke Glane. Kako poldrugo uro oddaljen gleda iznad velikega ovinka reke Drave grad Bernberg, za njim na hribu že čisto ob horizontu cerkev sv. Jurja na Strmcu, od katere je najlepši razgled po jezeru do Celovca in po vsem Rožu ter proti zahodu mimo Blaškega jezera daleč v Ziljsko dolino in mimo Beljaka v nemško dravsko dolino; pod tem „Velikim“ Strmcem leži na prijaznem hribu nad Vrbo veleposestvo Mali Strmec, kjer je izdihnil blagi naš nepozabni Lendovšek. Med St. Jurjem in Kostanjami**) pa štrle v nebo razvaline Ahelberg, Strmec, Štaf, Črni grad in Hovart.

Na severni strani Osojskega jezera se dviga 1910 m visoko široka Osojščica. Druge sosedne vrhove, med katerimi je najvišji Vogljanik, zakriva severne blizu Beljaka nad St. Lenartskim jezerom stoječa St. Ožbaltska gora s cerkvijo na vrhu. Zahodno od nje se pa vrste Mali Vogljanik, Amprčica in Mernik.

Med Dravo in Ziljo stoji med Topličami ter Rudolmom in Nemškim Plajprgom gora Rudnik, v kateri se najdejo velikanse množine svinčene rude. Nad Plajprgom leži dolgi in široki skalnati hrust Dobrač (2167 m) s „slovensko in „nemško“ cerkvijo na vrhuncu, mimo njega pa gledata čez Karavanke sem na Koroško velikana Julskih planin Mangart in Triglav, ki se vidita, kamor seže slovenska zemlja proti severu in zapadu.

*) Ljudstvo nima zato največje jezero koroškega imena nego „Jezero“ (n. der See), gornji del zase se pravi Vrbsko jezero (Veldener See), spodnji pa celovsko jezero (Klagenfurter See). Nemška beseda „Wörther See“ je umetno skovana za vse jezero, pomeni namreč samo vodo okoli božje poti „Otoka“.

**) Kostanje ne „Gozdanje“ kakor je prekrstil neki jazikoslovec-nebodigatreba, se imenuje ta vas. Nemško „Kästenberg“ je pravilna prestava.

LISTEK.

Gabriele d' Annunzio.*)

Letošnjo dramsko sezono otvori literaren večer prve vrste: d' Annunzijeve tragedije „Giocconda“. Ali smemo smatrati to dejstvo kot ugoden avspicij, da hoče letošnja drama odločno kreniti na višja pota? In kako bo pozdravilo in podpiralo občinstvo to stremenje naših „gorenjih desetisoč“.

Danes spregovorimo o umetniku svetovne slave, ki pa je v nas skoro še čisto neznan. Zato smo primorani, biti nekaj obširnejši.

Gabriele d' Annunzio (Gabriel veselega sporočila) je psevdonim poleg Antonija Fogazzaro največjega modernega laškega pesnika, pisatelja in dramatika Rapagnetta. Gabriele d' Annunzio se je rodil leta 1864. na krovu brigantine „Irene“ na višnjevih valovih od njega toli opevanega Adrijskega morja. Bil je pravo otroško čudo, prekipeljavost strasti in že zgodaj v vsakem oziru dozorel. S šestnajstimiletlet je prišel

*) Lady Blennerhassett: Gabriele d' Annunzio.

na visoke šole v Rim, kjer so ga sprejeli z odprtimi rokami, kajti pri-nášal je s seboj najboljša priporočila: šestnajstletnega mladeniča je namreč že obdajala gloriola pesnika izredne sile in dičila ga je izredna moška lepota: fino vitko telo in temne, sanjave oči, govornica mu je bila počasna, naglašajoča vsak zlog, vsak zvok: že tedaj se je kazalo, da umeje mladi umetnik za svojo govorico izposojevati si od muzike ritem in harmonijo, od vpodabljaajoče umetnosti kolorit in linijo in plastičnost. Ves rimski svet se mu je klanjal in srečna je bila ženska, ki se ji je dal mladi Gabriele zapeljati. Tako je živel v največjem prelestju in razkošju in vedno niže podaja v v greh, dosegal vedno večja zmagoslavja. Po teh burnih dnevih sladostirastja in divjih orgij mesa se je umaknil v Chieti v Abbruzzih in v Neapel. Pod pravim imenom Rapagnetta je bil nekaj časa član italijanskega parlamenta, toda v drugo mu volilci niso hoteli več upati mandata: d' Annunzio je pre-več umetnik, preveč sanjač, da bi mogel vršiti ta posveto posel.

Njegova divja, strastna, odlična, natura se zrcali v vseh njegovih umotvorih; kajti on govori vedno le

o sebi in vsi njegovi junaki so on sam. Kot 16letni mladenič je izdal svojo prvo lirsko zbirko „Primo vere“ (prva pomlad), 1882. pa lirsko zbirko „Canto novo“ (novi spevi). In leto nato v Rimu „Intermezzo di Rime“ (dogodki v rimah). Te tri publikacije so izzvale neznanosko ogorčenje in ljute boje. Vsebinska teh pesmi je bila namreč tako pohotna in pervezna, da se je zgražal ves svet. Zato pa je bil jezik tako krasen, tako blagovzvočen in klasičen, kakor ga Italijani niso slišali izza Carducci-ja. Izšel je d' A. iz šole cinquecentistov in od njih si je povzel temeljni problem svojega življenja, problem večnega misterija: ženske. Njo riše in opeva v neskončnih varijacijah, poje visoko pesem ljubezni z drzno prešernostjo prekipeljavostjo poželenja, vriska strasti pijan, življenje mu je praznik pohote, in ni je stvari, ki bi izpred nje ne potegnili zadnjega pajčolana. Toda njegova brezsrčnost je odeta v klasični škrlat antične krasote izraza in slike. — V sonetih duše (Sonetti dell' anima) se čuti, da se skuša d' A. izviti iz tesnega objema zapeljive kače, ki mu izžema telo in dušo; in sam pričakuje vstajenja svoje duše. In ko so izšli

njegovi „Odi navali“ (ode v morju), takrat je utihnil ves vihar in mojstra besede, mojstra stihov je obožaval ves italijanski svet. Plastika in virtuoznost njegovega lapidarnega sloga, umetna izklesanost njegovih verzov je žela prave triumfe. Ciklus „Elegie Romane“ (rimske elegije) pa so najvišje, kar premore laška lirika. Kakor ukročena zver pred svojim krotiteljem leži nepopisno melodijozni laški jezik pred d' Annunzijem in ta se igra z njim, kakor se igra morje s solnčnim žarkom. In verz je d' Annunziju vse, verz mu je več kot misel. To nam potrjuje tudi poslednji „Poma paradisiaco“ (rajska pesem).

Novele je pisal d' A. tudi že v zgodnji mladosti. V knjigi novel Terra vergine (deviška dežela) je deloma posnemal Hugoja in Maupassanta, deloma pa podal lastne stvari in napolnil je delo z gnusobo in brezmejno surovostjo: uboj, umor, presestvo, podivjanost pijancev, človeške bestije, vse najdemo v teh novelah, kar je mogel naturalizem dati najskrajnejšega. Il libro delle Vergini (knjiga o devicah, 1884) se zopet naslanja na Francoze in blesti sijajnega kolorita in prelestja besede. Sensualnost pa je tiral do dosadnosti.

Zbirka San Pantaleone dokazuje, kar potrjujejo tudi poznejši d' Annunzijeve spisi, da ni zmožen ustvariti plemenit in logično izveden ženski značaj. Njegove ženske so pupe brez življenja; kar pa je življenskega na njih, je patološko. — Prvo večje preročišče delo je „Giovanni Episcopo“ (1891.), zgodba slabotneža, ki je vzel za ženo vlačugo in ki končno postane morilec ljubimca svoje žene, njenega in svojega demona. V tej knjigi se zrcali d' Annunzijevo filozofično naziranje, da je človek igrača usode, proti kateri ni boja (of. „Nino“ Cankarjevo, ki ima tudi v drugih umetniških ozirih z d' Ann. mnogo sličnosti).

Dočim je stal pri novelah za botra Schopenhauer, je dvignil d' A. jeve romane iz krstnega kamena Nietzsche. In romani so razširili d' A. jevo slavo po vsem svetu. Dosedaj štejemo troje romanskih trilogij:

1.) Erotični „romani rože: Piaccere (nemški: Lust), L'Innocente (Der Unschuldige) in Trionfo della Morte (zmagoslavje smrti). — „Piaccere“, erotični roman, pisan s tako virtuoznostjo sloga in zajedno s tako drznostjo brezsrčnih efektov, da je celo na frivolnost navajeni francoski

Vlaki nove železnice bodo odhajali iz Beljaka in sicer za sedaj z državne kolodvora, ker se Beljanci še niso zedinili, kje naj bi stal skupni kolodvor za južno in državno železnico. (Pri zadnjem zborovanju o tej zadevi bi bil kmalu nastal pretep.) Do Toplice (beljaških) znanih ne toliko po svoji zdravilni moči, nego po zadnji aferi, ki jo je proti našim slovenskim gospodom izzval posestnik Teppner, bodejo vlaki vozili po tiri dosežanem proge Beljak-Trbiž, od topliške postaje naprej pa po posebnem tiru, ki pa gre čisto paralelno ob starem tiru do reke Zilje. Črez to reko ima nova železnica svoj lastni 120 m dolgi most in se nagne potem proti vzhodu; trbiška proga pa jo zavije proti zapadu k znani narodnozavedni vasi Brnca.

Nerodno je za potnike, ki se vozijo iz Roža na Trbiž, da ima nova proga v Mlinarjih svoj poseben kolodvor in se bode moral potnik namesto, da bi se kar od Mlinarje odpeljal na Trbiž, voziti po nepotrebnem v Toplice ali celo v Beljak. Nasproti visokim gozdnatim Karavankam vozi železnica trdo pod Dobravo mimo vasi Štebna. Proti jugu vidi potnik visoko v Karavankah premožne kmetije rovtarske, katerih posestniki so se do najnovejših časov držali protestantizma, ki so se ga bili navzeli v časih Trubarjevih in Dalmatinovih (dandanes sta edino še vasi Selče in Zagorice nad Podkloštom protestantske vere.) Na strmih skalah v ospredju stojita stari grad Vikštanj (Bekštanj) in stara cerkev Škocijanska. O jamah škocijanske skale se najde med ljudstvom dosti povesti o Belih ženah, o veliki kači in zakletem gradu. Na nižjih zelenih prednjih hribih pa vidiš lepi dvor g. prof. dr. Potočnika v Žužaličah in čisto v ospredju veliko sivo hišo brez vseh olupšav — novi grad Vikštanj (Bekštanj).

Skroz travnike in polja pridrdra vlak na to do postaje Blače, ki leži precej južno od vasi ob jezeru. Krasen je ta pogled v skalovje gore Jepe (2144 m), ki se nam pri lepem vremenu kaže blizu, da bi se kar z roko do nje stegnili. Impozantno pa gleda z bližnjega hriba pod Jeko velika cerkev loška, o kateri se pripoveduje, da jo je župnik Lajčihar pred 130 leti zidal tako veliko z denarjem, ki ga je skrivaj sam koval. Rudnino (srebro in zlato za denar pa je kopal v Karavankah pod Jeko.) Gosposka ga je dala prijeti med mašo v novi cerkvi. Ko je videl v tem trenutku, da je izdan, padel je od kapi zadet na tla in bil mrtev. Pokopan je v grobnici pod cerkvijo.

Vas Blače nima nič zanimivega; velika vas, v sredi pa običajna gotiška cerkev iz 16. stoletja z istotakim običajnim sv. Krištofom na oknu naslikanim. Severno od vasi pa sega lep gozdnat poluotok v jezero, ki ga

je slovenski kmet Nemeč menda pred par leti prodal za revnih par stotakov nemškemu dr. Kumpfu iz Beljaka, ki si je tam postavil letovišče. Veliko sveta so posedli beljaški Nemci s svojimi letovišči tudi v vasi Drobolje, ki leži nad severnim bregom jezera. Na ta način je postala ta vas nekaka nemškutarska trdnjava sredi slovenske zemlje.

Blaško jezero kot voda je žalibog vse v posesti kneza Lihtenštajna kot posestnika gradu Rožeka. Njegova posest je tudi krasni otočič sredi jezera, ves zaraščen z gostim in visokim smrečjem. Proti Blačam obrnjena stoji na njem nekdanja „Otočnjakova“ hiša, sedaj hotel Schwelle, sedež pred kratkim ustanovljene šudmarkine podružnice.

Ko zapusti vlak postajo, se vzdigne po nasipu na visok južni jezerski breg, na katerega visočini, na „Dobju“ leži z krasnim ogledom črez jezero in tje na Dravo in grad Bernberg ter na Strmec letovišče znane češke pisateljice A. Preissove. Daleč od te mične samote drdra vlak po bregu in stopi po nasipu in mostu čez Borovnico, deročo vodo, ki prišumi izpod Jepe in se tu na južno vzhodni strani zliva v jezero, v velik „Log“.

Predno pa dospemo do sem, ozirno se še črez jezero! Na vzhodu, štrli kvišku hišni strehi podobna gora „Tabor“, ki je na vrhu vsa prekopana — iskali so ljudje že od nekdaj tam zaklade in so samo nekaj starin našli — in ki je menda od znotraj vsa ota, v duplini pa počiva kralj Matjaž s svojimi junaki čakaje na tiste hude čase, ko bode slovenski rod v najhujši nevarnosti in ko bo na otoku sredi jezera zadnja krvava, a za nas zmagovita bitka s sovragom.

A ni že skrajni čas, da se prebudi iz spanja, Kralj Matjaž? Ali ne čutiš, da sovražne podkve že prižvenketavajo proti tvojemu zavetju? Ne vidiš, da sicer pobožne slovenske mravlje še lazijo ob treh hribih ob gosposškem polju, a vojvodski prestol, središče stare Slovenije, je že obkolil tujec, ljuti naš sovrag? — Zbudi se, odpri oči našemu narodu, da bode pogledal nazaj v slavno svojo preteklost, da se bode sramoval prodajati največje naše narodne svetinje brezbožnemu sovragu, narodne svetinje, za katere so naši predniki prelivali svojo kri! Še je tujec prišel samo do našega središča, do srca našega naroda, še ga ni nam iztrgal! Vzbudi, vzdrami naš narod, zadnji čas je prišel!

Milo nam pride, ko za Taborom zagledamo v mičnem zatišju vasico Brdo. Med čednimi hišami je največja Hajževa, dom vedno veselega Tomaža, — ali je še takšen, kakoršen je bil nekdaj, ne vem; že dolgo nisem imel veselja, da bi ga bil videl — sedanjega postajenačelnika v Grosupljem. In ne daleč na levo tista hišica, v kateri je bilo včasih tako ži-

vahno, gostoljubno življenje, pred katero si še sedaj kak starejši kmečki rodoljub slovenski otar skrivaj solzo iz očesa, — nekdanje poletno domovanje nam Korošcem nepozabnega profesorja Lendovškega. Kolikokrat smo se po večerih vozili po jezeru in nepevali slovenske pesmi! Kako si neutrudno hodil okoli bodrit kmeta od hiše do hiše, kako so ti povsod pritekli z zaupanjem in veseljem naproti! „Gospod profesor so prišli“ se je razlegalo po vasi, in staro in mlado je teklo v hišo, kjer si se ustavil. Ti si bil naš ponos, Ti, ki si imel v rokah naše duše in srca! Zakaj Te je morala nam vzeti tako zgodaj neusmiljena smrt? — Kdo Te bo nadomestil? — Odgovor mi je dal nato nekdanji strasten nemškutar: „Takega Slovenci ne bode imeli več; s tem bi bili šli celo vsi!“ Upajmo pa vendar, da bode kalilo in dozorelo kmalu seme, ki si nam ga Ti vsadil v srca in da bo rodilo še stoteren sad, predno, da je prepozno!

Vrnimo se k naši železnici. Prevzočivši velike nasipe in zidane jezi, s katerimi je železnica zavarovana proti Borovnici, ter dolgočasni Log mimo Pečnice se peljemo črez velike paše med vasmí Zgornje Brovle in Trata. Tu se nam že odpre pogled na gore, ki zagrajuje od vseh strani Rož: Gračnica, (1362), Baba (1870), Petelin (1754), Golica, Kočna, Mače (1691) Stol, se vrste proti vzhodu, kot zadnja straža pa stoji široki Obir. Če pa pogledamo gori proti Jepi, zapazimo visoko v gori v ravnici „Kopanje“ imenovani, prijazen liličev dom, kjer so se v Lendovškem času vsako leto redno zbrali na praznik Marijinega imena „na semenj“ vsi odličnejši rodoljubi širokega Korotana ter so veselo preživeli ves dan v prijetni družbi krepkega planinskega narodnjaka, njegovega sina Joze, njegovih dveh hčer in pridne žene. Kje so sedaj tisti veseli časi, ko je nas fotografiral krepki hribolazec Knafelc in z bistrimi dovtipi zabaval slikar Markovič! Kako so veselo pele nam citre in gosli, kako je odmevala od Komice in Jepe slovenska pesem!

Kmalu nas vlak pripelje mimo neznatne vasi Ledinic v Spodnje Brovle, kjer stoji postaja „Ledinice“. Imela bi bila prvotno dobiti ime po sosednji veliki vasi Malinice, pa gospod župan rožški, ki ima svoje posestvo na Ledinicah je dosegel, da se postaja imenuje po njegovi vasi, kakor je dobro pristopna tudi le od njegove strani, dočim ko pridejo drugi interesente do nje le po ovinku. Ljudstvo seveda radi tega godrnja.

Prišli smo čisto blizu pod hrib Hum, ki nadaljuje prej omenjeni Tabor proti vzhodu. Tu pride za vasjo Malinice čisto v podnožje teh gor. Po strmem bregu, katerega so izgozdili in vsega raztrgali, da je sedaj samo skalovje, nas pelje vlak precej visoko nad dolinico, v kateri leži vas

Laze pod vasjo Čemernico. Tu se odpre spet kratek pogled in sicer v Rož na vas Št. Ilj in gorice, katere dičijo cerkvice, kakor Hum, Strmec, Jerprg, Humec in Sveto goro. Posebno priporočiti je potnikom gora Jerprg nad Št. Iljem, ki ima za Strmcem najlepši razgled črez Jezero, Hodiško dolinico z mnogimi jezerci in Rož. Kakor Strmec, je tudi ta gora dostopna vsakemu otroku.

Pod vasjo Hodnino pretrga železnica s kratkim zarezom gozd Tešinjo in prihihi po tihí gozdni dolinici pod hrib, na katerem stojita dva kmeta Strelca, gornji in spodnji, znana iz pripovesti „Miklova Zala“. Kmalu na to zagledamo malo pod železnico vas Slatine, v njej pa trdo pri cerkvi sv. Uršule Serajnikov dom, na katerem je gospodinjala „Serajnikinja“ ali „Zalika“, kakor jo naš prosti narod v svojih pripovedkah imenuje „Miklova Zala“, kakor jo je imenoval v svoji povesti prof. dr. Sket. Malo dalje vidimo na višini Mikeljnovo posestvo, dom Zalikin in nad njim stari grad „Turni“, ki je moral dati polovico gore, na kateri stoji, za izzidanje Karavanškega tunela, da sedaj visi nad strmim prepadom.

Slatin, po katerih ima vas bržkone ime, sedaj ljudje ne poznajo več.

Vlak drda nad vasjo naprej in stopi skozi globok zarez v jarek ob Produ. Naglo jo zavije proti jugu zedinjen s tihom, ki pripelje od Celovca skoz nasprotni zarez in že se ustavi takoj na postaji Podrožica, ki ima svoje ime od tega, ker leži pod rožko planino Rožčico (na kartah in v časnikih spakodranka „Rožica“ po n. Roschitzu). Dokler se je kopal tunel, stalo je tukaj celo mesto lesenih barak, sedaj pa po dovršenem delu je vasica skoraj tako revna in majhna ko prej.

V vasi je gradič kneza Lihtenštajna in 2 elektrarni, katerih večjo je tunelsko podjetje prepustilo državi, manjšo pa knezu, ki električno silo porablja za veliko žago, na kateri bode podelaval svoje velike gozdove v bližnjih gorah.

Razgled s postaje je jako omejen. Skoz vzhodna vrata našega jarka vidijo se „Gore“, hribi, ki ločijo hodiško dolinico od Roža. Na južni strani pa vidimo zraven Petelina Golico s Kladjem in Kapelično goro ter Suhi vrh.

Postaja je jako velika, največja novih postaj in leži na 20 m visokem nasipu. Gramoz tega nasipa je prišel ves iz tunela.

Od Podrožice vozi železnica nekaj časa po jarku južno in se potem z jarkom vred obrne proti zahodu, kmalu na to pride do mesta, kjer se potoka Rožčica in Zagračnica spojata v potok Prod. Tu stoji mala elektrarna, ki ima daleč sem iz Medvedjega dola po ceveh upeljano vodo potoka Rožčice. Pod to elektrarno pa so jezi, ki nabirajo vodo, ki teče v velikanskih ceveh doli na veliko

elektrarno. Tiri od postaje sem so dvojnat in tako tudi skoz tunel, do katerega pridemo črez kratek, močen most.

Tunel je 8 km. dolg (tedaj skoraj 2 uri hoda), pelje skoraj polovico navkreber, potem 250 m. ravno in spet 4 km. navzdol, tako da zagledamo po dobri četrtturni vožnji beli dan nad vasjo Hrušica. Delo pri tunelu je bilo jako opasno in težavno. Marsikdo, ki se je tu ponesrečil, spi na pokopališču, ki stoji novonapravljeno blizu tunela na koroški strani. Na južni strani pri Hrušici pa vidiš med nasipom dosti lepo obsekanega kamenja, dokaz, da je jim marsikteri čvrst „obroč“, ki so ga bili že dogotovili, stisnila in razdrobila težka gora. Osobito na kranjski strani je mokra prst med skalami in voda jako nagajala.

Od tunela na Hrušici se pripelje po visokem nasipu črez Trbižljubljansko progo hitro na veliki kolodvor v Jesenicah, ki so nekako glava teh novih prog in so poklicane, ako se bodejo same držale, da vplivajo v narodnem oziru najblagodejnejše na vso koroško slovensko zemljo.*

Ministrske konference.

Dunaj, 28. septembra. Včeraj se je vršila ministrska konferenca, ki so se je udeležili skoraj vsi ministri. Razpravljalo se je o prepornih točkah volilne reforme, posebno o pluralnem zistemu in o dvetretjinskem zavarovanju razdelitve volilnih okrajev. Med člani volilnega odseka prevladuje mnenje, da ni upanja, da bi pluralni zistem prodr. Ravno tako so Čehi z Jugoslavo proti dvetretjinskemu zavarovanju razdelitve volilnih okrajev. Ministrski svet je izdelal v tem oziru posredovalne načrte, ki jih kmalu predloži parlamentarnim strankam.

Dunaj, 28. septembra. Danes je bila zopet ministrska konferenca, ki ji je predsedoval cesar. Cesar je opetovano posegel v debato. — Jutri pa se vrši skupni ministrski svet, ki se bo bavil tudi z raznimi povisanimi potrebščinami, ki jih zahteva vodstvo armade in mornarice. Vojna uprava povdarja v svoji zahtevi, da mora armada dobiti strojne puške in avtomobile. Ministrski svet bo reducirati te zahteve na najnižjo mero, ker finančni položaj obeh držav ne prenaša nove obremenitve in ker je treba v proračun šteti tudi potrebščine za brambovsko artilerijo.

Klevete o Srbiji.

Belg ad, 28. septembra. Nemško časopisje, ki hoče imeti za Srbijo

*) Že zdaj se govori, da hočejo jese-niški Sokoli ustanoviti prvega koroškega Sokola v Št. Jakobu v Rožu, kjer je narodna zavest najbolj živa in je kraj za to najprimernejši, posebno ako dobimo zaželjeno slovensko šolo s telovadnico.

Dalje v prilogi.

prevajalec čutil potrebo, črtati cela poglavja; kajti le laščina ima prednost pred drugimi jeziki, da sme tvegati vse. Junak romana je d'A. sam, njegov življenski smoter naslada, njegov zakonik instinkt, njegovo veroizpovedanje kultus lepote. Za ves pomp dekorativne opreme, blagozvočnost in bogastvo muzikalčne proze pa se skriva divje poželjenje in strastno uživanje po najmodernejših receptih. — L'Innocente. Soprog je obolela in zdravniški nasvet olajšuje soprogo nezvestobo, ki se ji ta vda do skrajnosti. Ko pa se mu po dolgih blodnjah povrne strast do zamenjane soproge, nosi le-ta pod srcem otroka od tujega moža. Dasi sta torej blodila oba, se zopet najdeti v prejšnji ljubezni in umorita sad blodnje in zmote. — Tudi v tem romanu so poglavja, ki so najnižje, kar je kdaj zapisala moška roka, nasprotno pa se ponaša jezik z nezasišano krasoto. — Trionfo della Morte obravnava neizprosni fatum samomora kot neizogibni konec pohotnega samopašnika, ki v ženski nikdar ni ljubil ženske, ampak vedno le samega sebe.

Nasproti tem trem „romanom rože“ stoji „trilogija lilije“ Le Ver-sine delle Rocce (Die Felsenjung-

frauen), La Grazia in L' Annun-ziazione. „Device skale“ so mrzle kakor mramor, nerazumljive in neverjetne kakor sence v sanjah, ki nito ne dihaajo, niti ne bivajo. Po 110 strani dolgem prologu šele se začenja roman, poln čarobnih slik in sočnih barv. Claudio Catello hoče ustvariti nadčloveka. Za takega sina išče primerno mater med hčerami starega plemenitaškega roda. Toda njegovo stremljenje se razdrobi na njegovem samoljubju.

Za tem romanom je za začel d'A. romansko trilogijo: I romanzi del Melagrano (romani granatovega drevesa — margarana) ki so: Il fouco, (ogenj), La Vittoria dell' Uomo (zmaga človeka), Trionfo della Vita (zmagoslavje življenja). — V „Il fouco“ proslavlja d'A. lastno umetniško stremljenje in svojo erotiko z vsem bleskom svojega sočnatega kista: slike, stimmung, občutja, duševni položaji.

Tudi na dramatičnem polju je začel z manjšimi poizkusi. I fratelli (bratje) je pravzaprav monolog, napisan navlašč za slovito igralko Eleonoro Duse, položen na ustne nore, ki ji v rokah umira njen od njenega soproga umorjeni ljubimec. — Nato je napisal nekaj biblijskih

scen: Modre in nespametne de-vice in Lazarus. — Velika tragedija, ki je imela na odrih precejšen uspeh, je La città morta (mrtvo mesto). Na grobišču zasutega mesta Mykenae izkopavata arheologa Aleksander in Leonardo trdnjavo z levjimi vratmi in najdeta grobove. Aleksander je privedel svojo soprogo Ano, Leonardo pa svojo sestro Blanco seboj. Aleksander pa vzljubi Blanco in njegova slepa soproga Ana spozna to njegovo srčno skrivnost. Pripravljen je žrtvovati soprogu sebe in poiskati smrt, mrtva med mrtvimi. Svojo skrivnost zaupa Blankinemu bratu Leonardu, ne vedoča, da se je letá že preje izpovedal Aleksandru, da ga napolnjuje grešna ljubezen do lastne sestre Blanco. Aleksander in njegova slepa soproga sta se pravkar zopet našla, ko zadeneta ob truplo Blankino: Leonardo je bil svojo sestro vtopil in umrla je čista. — Tako jim je iz grobov vstala usoda. — Druga velika tragedija je Gioconda, ki se ima izvajati na našem odru in ki je imela mnogo sijajnejši uspeh od prve. Tudi ta tragedija je napisana navlašč za Eleonoro Duse „z lepimi rokami.“ Lahko bi jo imenovali, „tragedijo lepih rok.“ Ko so l. 1899. Giocondo prvič izvajali v Palermu

in sta igrala glavne vloge: Eleonora Duse, Silvijo, Ermete Zacconi pa Lucija, so jo skušali laški dijaki izzvižgati, ker niso hoteli dopustiti, da bi človek tako nemoralnega življenja kakor d' Annunzio, prišel do zmage na odru. Toda neprekosljiva igra Dusina je zmagala vse in odsihdob slavi ta tragedija ne glede na svoje notranje tehniške hibe triumfe po vseh večjih odrih. O Giocondi spregovorimo še pravočasno, kar treba. — Navesti nam je le še dramo „La gloria“ (Slava.) Zadnja potomka propalega in ubožanega bizantinskega plemena bi si rada opomogla. Pride v Rim in ujame bogataša in ljudskega voditelja za moža. Začne se razkošno zakonolomsko življenje. Svojega moža zastrupi, da se more poročiti z drugim, in njeno slavohlepije jo tira od grozodejstva do grozodejstva. Ker se je skuša on rešiti s tem, da jo hoče umoriti, ga končno sama zabode pred očmi politične drhali, ki terja njegovo glavo. — Italijani so to dramo odklonili. Ni čuda. Taka bestija, kakršna je ta Helena, ne more vzbuditi niti občudovanja, še manje sočustva.

Dakarakterizujemo d'A. splošno: v liriki je ustvaril absolutno gospodstvo verza, vprozi pa je kot popisujoči pesnik

dvignil italijanski jezik do tekmovanja z glasbo in slikarstvom. Kakor je nekdaj M. Tulij Ciceron svoje periode formuliral z zanosom pevca in zgrabil človeško dušo na njenem dnu, tako umeje d' Annunzio s svojim rafiniranim posluhom ustvariti vse kaden-ce bogatega jezika, da tem minu-cioznejše riše vse tanjčine finih mrež, v katere lovi ženska moža, ki ji je razvnel dušo. Predno napiše d' Annunzio stavek, prisluškuje v svojem srcu blagozvočju stavka, besede, zloga, in izbira in izbira. — Humora ne pozna, smeh mu je tuj. Neizorpen v izražanju, virtuozi besede postane svečan do dosadnosti. Vse, kar piše, se suče okrog istega predmeta: krog njega samega in krog ljubezni. Njegova erotika pa je poganska-klaščna. Moralnih vrednot d'A. ne pozna: estet in svečenik lepote stoji izven vseh zakonov. Nedostatki v njem so pomanjkanje plastike in psihološke poglobitve, prenasitjenost s slikami, ubožstvo misli in enoličnost v motivih in situacijah. Fogazzarro pravi o njem: Zanj je nesreča, da je preveč, preizključno umetnik. On more, kar hoče... Qualis artifex, qualis artifex! —

Fr. Kobal.

vedno kako afero, piše o novi izmisljeni vojaški zaroti. V Pirotu so baje oblasti zasegle spise, iz katerih je razvidno, da se je za 15. oktobra pripravljala splošni izstop častnikov iz armade. Res je, da je bivši brigadir general Srečković iz osvete obelodanil članke, v katerem pravi, da je pod sedanjimi razmerami, ko nimajo vojski dovolj obleke (?), konji ne dovolj živeža (?), nemogoče služiti v srbski armadi. Zaradi tega da je tudi on šel v pokoj. Sedanjí vojni minister je nezmožen, izboljšati razmere v armadi. Iz celega članka je jasno, da se je Srečković hotel maščevati le nad vojnim ministrom.

Turčija zviša carino na pram Rumuniji.

Carigrad, 28. septembra. Rumunska vlada je omejila uvoz svežega grozdja iz Turčije, da obvaruje svoje vinograde okuženja. Turška vlada je zahtevala preklic te odredbe, češ, da so turški vinogradi neokuženi. Ker pa je Rumunska vztrajala pri svojem sklepu, je Turčija zvišala carino na uvoz rumunske moke za 5%.

Dogodki na Ruskem.

Puntarski polki.

Petrograd, 28. septembra. Vojno ministrstvo je odredilo, da polki, v katerih so bili med letom puniti, ne dobe rekrutov, temuč se bodo izpopolnili z vojski starejših letnikov iz drugih polkov.

Za žide.

V ministrstvu notranjih zadev majo že izdelan načrt, ki daje Židom večje pravice. Naseljevati se bodo smeli ne samo v dosega jim odločenih mestih in trgih, temuč pod gotovimi pogoji tudi v mestih. Židovski obrtniki se bodo smeli povsod svobodno naseljevati; isto pravico dobi sploh vsak Žid, ki je zadostil svoji vojaški dolžnosti. Nadalje bodo smeli Židje pod gotovimi pogoji vstopati tudi v državno službo.

Zagonetno aretiranje.

Petrograd, 28. septembra. V Peterhofu so aretirali neko odlično damo ter jo pripeljali z močno eskorto v Petrograd. Voz, v katerem so jo peljali s kolodvora v petropavlovsko trdnjavo, je spremljalo deset orožnikov na konjih.

Ropi v Petrogradu.

Petrograd, 28. septembra. Predrni ropi se množe. Dne 26. t. m. so oboroženi roparji na treh krajih vdrlí v trgovine ter izropali vzpričo lastnikov blagajne. Med roparji so baje tudi izobraženci. Včeraj so štirje oboroženi roparji na ulici napadli blagajnika neke tovarne ter mu vzeli 16.000 rubljev. Na zasiedovalce so streljali ter ušli.

Požar v rusko-kitajski banki.

Petrograd, 28. septembra. V rusko-kitajski banki na Nevskem Prospektu je nastal požar, ki je uničil tudi arhiv. Večino vrednotnic so rešili.

Zarota zoper carja.

Varšava, 28. septembra. Iz Švice so revolucionarji vtihotapili na

Rusko več tisoč tiskovin, ki so bile tiskane v Ženevi in Curihu, in v katerih se obeta za umor carja 65 tisoč rubljev, za umor careviča pa polovico te vsote. Poziv zaključuje z besedami: „Bodi uverjen, da se ti vsota izplača takoj po izvršenem slavnem činu. Ako pa bi moral umreti, izplača se vsota v treh dneh tvojim sorodnikom. Osvobodi nas carstva in suženstva in Rusija te bo blagoslavljala.“

S topovi na gos ilne.

Odesa, 28. septembra. V Baku je artilerija streljala s topovi v restavrantu „Berlin“ in „Sebastopol“, ker je policija naznanila, da se je iz imenovanih hiš streljalo na policaje in vojsake. Obstreljevanje gostilen je trajalo pol ure ter sta bili dve osebi ubiti, mnogo pa je ranjenih. Obe hiši sta do tal porušeni.

Car bolan?

Berolin, 28. septembra. Iz Petrograda se poroča iz carjevega spremstva, da potuje car po finskih zalivih, ker je resno bolan na živcih. Car je tako nervozen, da ni izključeno, da dobi sovladarja, sam pa se bo zdravil kje v mirnem inozemstvu.

Smrtne obsodbe.

Odesa, 28. septembra. V Rigi je vojno sodišče obsodilo na smrt revolucionarja Adamusa in Dubalskega zaradi atentata na električno železnico. Danes so obsojenca ustrelili.

Papež o ločitvi cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 28. septembra. Dopisnik „Gauloisa“ je imel razgovor s papežem o ločitvi cerkve od države. Papež je izjavil, da je izpolnil svojo dolžnost, kakor mu je nalaga blagor cerkve. Nadalje je rekel papež, ako bi francoski zakonodajalci opustili svojo zmoto, bi v Vatikanu bili takoj spravičivi ter bi jim dosedanje korake odpustili. Dokler pa ne bode ta zbornica in senat tozadevni zakon primerno spremenila, da se zagotovi cerkvi varstvo njenih pravic, tudi Vatikan ne spremeni svoje opozicije proti zakonu.

Dopisi.

Iz Ljubljane. Redko praznovanje so slavili člani ljubljanske zadruge gostilničarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov in izkuharjev dne 21. t. m. v dvorani hotela „Ilirije“, kamor so povabili mnogozasluznega načelnika zadruge, bolniške blagajne in tovarne sodavice g. Ivana Tostija z gospo soprogo, katera praznjeta letos srebrno poroko in 25 letnico, odkar izvršujeta gostilniški obrt. Ko je član g. Anzlin pripeljal slavljenca v dvorano, bila sta viharno sprejeta, nakar je g. Avg. Zajec pozdravil gospode stanovske kolege, ki so prišli v deputacijah iz vseh delov Ljubljane, ki so se zbrali, da proslavijo in pokažejo znak — spoštovanja osi-veli dvojici. Govornik naglašal med drugim, da se je imel gospod Tosti mnogo boriti za svoj obstanek, a je pokazal že od nekdaj in do danes, da je vrl kolega in se je kot takšen

boril mnogo za procvit ljubljanskih gostilničarjev, zakar imamo dovolj dokazov že v tem, da je požrtvovalno deloval že od obstoja zadruge sem kot odbornik in načelnik. Ustanovil je zadruge, ustanovil tovarno sodavice, zadržno posredovalnico za posle in naposled bolniško blagajno za gostilničarje in pomočniško bolniško blagajno, katere so v prelepem procvitu. Načelnik g. Tosti je zastopal svoječasno gostilničarje tudi v mestnem občinskem svetu, zakar si je pridobil mnogo zaslug; na Dunaju si je pridobil zasluge pri raznih kongresih in drugih prilikah za zboljšanje propadajoče gostilniške obrti. V imenu stanovskih tovarišev je izročil nato govornik slavljenca srebrni pokal, natočivši ga in napičoč mu, da mu naj da Bog preživeti še mnogo vrsto let v blagor njegove rodbine in stanovskih prijateljev in tovarišev. G. Tosti se je v svojem in v imenu gospe soproge glnljivo in pristržno zahvalil na nepričakovnem slavlju in za krasno darilo obljublja-joč, da bo še nadalje marljivo deloval za stanovske koristi, v kar ga veže dolžnost in za kar prosi vsestranske podpore. V imenu osebja bolniških blagajn se je slavljenec poklonil blagajnik g. Pintar, ki je slavljenca iskreno častil, zakar se je g. Tosti laskavo zahvalil. Kot načelniku tovarne sodavice je slavljenec častil vodja g. Potnik, istotakomuje zdravnik bolniške blagajne g. dr. Rus izrazil presrečne čestitke. Bilo je nato še mnogo lepih govorov. Govorili so med drugimi gg. Friderik Novak, Avguštin Zajec, Anton Kamposch in Ivan Tosti. Težka je bila naposled ločitev navzočih od slavljenec, katerima kličemo tudi mi presrečne čestitke.

Obrtni vestnik.

Med avstrijskimi in ogrskimi ministri se vrše že nekaj tednov pogajanja glede nove ureditve gospodarskega razmerja med obema državnima polovicama. Vesti, ki prihajajo v javnost po jako previdno sestavljenih oficijalnih komunikacijah, so v splošnem take, da vzbujajo saj videz, da pridejo pogajanja, četudi je premagati velike težave, do sporazumljenja. V gospodarskem življenju je stabilnost in red glavna potreba. Tudi na Ogrskem se je šovinizem unesel, ni več onega bojevitega razpoloženja, kakor ob časi, ko so se stranke, iz katerih srede se sestavlja sedanja ogrska vlada, borile za to, da si pridobe pot do moči in do vladnih jaslí. K temu treznejšemu postopanju je mnogo pripomogel prevar v avstrijski javnosti, ki je v nasprotju s prejšnjim stališčem naposled premenila svoje mnenje in začela decidirano izjavljati, da daje prednost takojšnji ločitvi obeh polovic, kakor pa da bi ob vednem krpanju obstoječe skupnosti zato, da žrtvuje za skupne zadeve neprimerno več nego ogrska polovica kot dar hvalečnosti prejema dana dan od strani Ogrske stereotipen očitek: „Avstrija živi od izkoriščanja ogrske polovice“. Dokler so Ogrí čutili, da se pri nas le s strahom govori o separaciji obeh državnih polovic, so imeli polna usta o desetletja trajajočih krivicah, nobene prilike niso zamudili, da ne bi stavili zahtev po novih koncesijah v ta namen, da se održi stari položaj. Naposled se je zmajal tudi stari avstrijski konservatizem, in začelo je živahno gibanje v gospodarskih krogih,

mereč na to, da se z odločno operacijo odstrani, kar se je leta in leta vzdrževalo zgolj za avstrijski denar. Ko so vodilni krógi na Ogrskem videli, da v Cislitvanski ni več tako, kakor poprej, so počeli ubirati mirnejše strune ter postali bolj spravičivi. Njih opozicijski radikalizem jim ni več dobro služil, sami sebi morajo priznati, da bi z ustanovitvijo carinske meje v dandanes vladajočih razmerah pripravili Ogrsko do katastrofe, tembolj ker Ogrski manjka lastnih kapitalij. Neutajljivo dejstvo je, da je ne le za prestiž monarhije, marveč tudi za gospodarski položaj obeh polovic skupnost carinskega ozemlja neprecenljive vrednosti, saj je tako dana najugodnejša prilika za gladko izmenjavanje poljedelskih in industrijskih produktov. Spričo tega dejstva velava trezni razum, da se med obema polovicami dogovori pravična ureditev vprašanj, ki so v zvezi z gospodarsko enotnim teritorijem. Za sporazumljenje je sedaj tudi Košut, seveda kolikor moč na način, ki odgovarja pravičnosti po ogrski fazoni.

V posredni zvezi s tem vprašanjem je kvotno vprašanje. Potakozvanih pogodbenih zakonih iz leta 1867 in špeci-alno po določilih zakona z dne 21. decembra 1867, ki govori o obema državnima polovicama skupnih zadevah, je smatrati za skupne zadeve sledeče tri: vnanje zadeve, vstevši diplomatsko in komercijalno zastopstvo napram inozemstvu; vojsstvo in mornarico ter finance o izdatkih za skupne zadeve. To so takozvane pragmatično-skupne zadeve ter spadajo v kompetenco delegacij. Stroške za te skupne zadeve je nositi obema državnima polovicama; merilo, odnosno ključ, po katerem prispevata obe državni polovici k tem stroškom, se določi od časa do časa po dogovoru med obema parlamentoma, ki ga sankcionira vladar. Ako ni doseči sporazumljenja, določi vladar, po kakem ključu je prispevati obema polovicama, vendar pa le za dobo enega leta. To je takozvano kvotno vprašanje; oni odposlanci obeh parlamentov pa, katerim se je pripraviti in dognati to vprašanje, tvorijo takozvani kvotni deputaciji. O predlogih kvotnih deputacij sklepata oba parlamenta. Če se doseže soglasje, se predloži sklep vladarju v potrditev. Sicer pa odloči vladar sam. V obeh primerih se potem objavi v državnem zakoniku kvotni zakon. Kvotni zakon se je rednim potom doslej dognal trikrat, in sicer vselej za dobo deset let. Do leta 1897 je bilo določeno tako, da je Avstrija plačevala 70%, Ogrska pa 30%. Od leta 1897 dalje se je kvota določala le od vladarja, deloma zategadelj, ker ni bilo rednega dela v parlamentu, deloma zategadelj, ker se ni doseglo sporazumljenja. Leta 1899 se je ključ za prispevanje prvič izpremenil, in sicer tako, da plačuje Avstrija 66²/₃%, Ogrska pa 33¹/₃%. Iz navedenega sledi, da nosi Avstrija dobri dve tretini, Ogrska pa le eno tretjino stroškov za skupne zadeve. Ob določitvi izmere obojestranskih prispevkov bi se moralo seveda pravično presoditi ves gmotni položaj obeh državnih polovic. V tem primeru bi račun izvestno postal ključ, kateri bi bil za Avstrijo ugodnejši. Gospodarski položaj obeh državnih del opravičuje dandanes vse-kakor izdatnejše prispevanje od strani Ogrske, kakor pa je bilo določeno v prvih desetletjih po uveljavljenju pogodbenih zakonov. Ali ne le to, da odpada na Avstrijo ²/₃ stroškov za skupne zadeve, položaj se na škodo

Avstrije poslabša zategadelj, ker se pred vsem dohodki od carine porablja za pokritje tistih stroškov. Stopra v carinskimi dohodki nepokriti stroški se pokrijejo po višje navedenem ključu. Statistika uvoza in izvoza iz Avstro-Ogrske kaže, da prehaja znatno večji del uvažanega blaga preko avstrijskih carinskih uradov; nadalje je notorično dejstvo, da se znatno večji del uvažanega blaga porabi in porabi v Avstriji. Iz česar sledi, da ogromen del carinskih dohodkov odpada na cislitvansko polovico. Tako je Avstrija pri kvoti dvakrat pri-krajšana; o koristih, ki jih ima Ogrska od skupne avstro-ogrške banke, na tem mestu niti ne govorimo. Pred nedavnim je izšla oficijalna statistika o blagovnem prometu z inozemstvom. Iz te povzamemo, da znaša vrednost v preteklem letu v monarhijo inpor-tiranega blaga 2¹/₄ milijarde kron. Celih 85% tega blaga se je importiralo čez avstrijsko carinsko mejo: ne mnogo manj tega blaga se je v Avstriji tudi porabilo in povžilo. Ti dejstvi opravičujeta sklep, da se pri-spevanje k stroškom za skupne za-deve, ki je po kvotnem ključu do-ločeno na okroglo ²/₃:¹/₃ glede carin-skih dohodkov znatno poslabša za Avstrijo, kajti malone 85% carinskih dohodkov gre Avstriji in le dobrih 15% Ogrski.

Opozoriti je na to, da je kvotno vprašanje na sebi vprašanje samo zase ter le posredno v zvezi s trgovinsko in carinsko pogodbo med Avstrijo in Ogrsko. V trgovinski in carinski pogodbi z Ogrsko, pri kateri gre pred vsem za ureditev gospodarskih vprašanj, se urejajo komercijalne zadeve, zlasti carinstvo, načela o zakonih o indirektnih davkih, denarstvo, ureditve železničnih vprašanj ter zistem o ureditvi vojsva. Ker veljavnost obstoječe trgovinske zveze z Ogrsko poteče s koncem tekočega leta ter je na obeh straneh želja, da se preuredi sedanji položaj, se vrše sedaj inten-zivna posvetovanja med obema vlada-ma. Spričo okolnosti, da so že sklenjene nove trgovinske pogodbe z najvažnejšimi inozemskimi državami za čas do leta 1917, je malone iz-ključeno, da ne bi za to dobo in me-rito ostalo pri enotnosti carinskega ozemlja. Glede drugih vprašanj, ki spadajo v kompleks obravnavanj, zlasti glede indirektnih davkov je pa vse-kakor pričakovati važnih prememb.

Zvišanje poštnih pristoj-bin. Letošnjo spomlad je prišla v javnost vest, da hoče vlada zvišati poštino za pisma od 10 h na 12 h ter tako dobiti pokritje za regulacijo službenih prejemkov poštne služ-bencev. Proti nameravanemu zvišanju so protestirale z vsó odločnostjo razne gospodarske korporacije. V sled nastale izpremembe v ministrstvu je vprašanje za nekaj časa stopilo v ozadje. Sedaj pa je zopet prišlo vprašanje na raz-pravo, kajti vlada je odločena izvesti povišanje nekaterih pristojbin v po-štnem, brzojavnem in telefonskem prometu ter je že pozvala gospodar-ske korporacije, da se izjavijo o na-meravanem povišanju. Iz dnevnih vesti je znano, kakšne izpremembe se nameravajo. Opomniti nam je le, da poština za pisma v daljnem pro-metu ostane neizpremenjena. Odpor v kupčijskih krogih izvestno ne iz-ostane. Namerava se zvišati tudi na-ročnina za telefonske naprave posa-meznim abonementom. Tozadevna na-mera mora zlasti pri nas vzbuditi nevoljo. Telefonska naprava v Ljub-ljani ima vse polno nedostatkov, pritožbe so zlasti v zimskem času na

Osvetnik.

Zgodovinska povest.
(Dalje.)

XVI.

Bližali so se božični prazniki. Zmaga nad Kamničani in njihovimi zavezniki pri Črnelnem gradu je bila tako popolna, da je bil sedaj konec vsakemu odporu. Nikolaj Kolovski je bil gospodar vse pokrajine od Save do grada, od Moravč do Litije pa gori do Kranja. Zavzel je bil hitro grad za gradom, saj ni bilo nikjer resne obrambe in se je končno od-pravil v Kamnik. Mesto se je vdalo brez boja, čim se je pred zidovi po-kazal prvi oddelek kolovskega voja-štva. Za boj vneti in sposobni kam-niški meščani so večinoma trohneli na poljih med Črnelom in Kamnikom, njih vojaštvo se je bilo razgubilo na vse vetrove in v mestu ni bilo več nikogar, ki bi bil hotel in mogel iti v boj.

Zvonovi kamniške župne cerkve so veselo zvonili, kakor bi oznanjali praznik sreče, a oznanjali so dan naj-večjega ponižanja tako bogetega, svo-bodnega in ponosnega mesta. Vse hiše so bile okrašene z zelenjem in z zastavami, a v srcih prebivalstva je vladala žalost in je divjal obup.

Pred mestno hišo je bilo zbrano skoro vse prebivalstvo v prazničnih oblekah. Večinoma so bile to ženske in otroci ter nekaj starčkov. Mlade-ničev in mož ni bilo skoro nič, ker so bili žrtvovali svoje življenje za čast in svobodo Kamnika.

Na glavnem oknu mestne hiše je slonela gospa Katarina Kolovška in smehljuje zrla na množico. Bila je srečna, da je njen soprog končno vendarle dosegel smoter svojega hre-penjenja in svojega vojskovanja ter se povselp na prvo stopnjo tiste lestve, ki naj bi ga pripeljala do knežjih časti in oblasti. Upala je, da bo od-slej mirneje in brezskrbneje uživala srečo svoje skrivne ljubezni do mla-dega Bertonje, ki je slonel ob njeni strani na oknu. Bertonja je bil v bitki pri Črnelu težko ranjen in se je dober teden boril s smrtjo. Tedaj je gospa Katarina prestala toliko strahu in prelila toliko solza za ljubljene-ga mladeniča, da jo je zdaj sreča popol-noma prevzela, ko je videla, da je Bertonja rešen.

Tudi na drugih oknih mestne hiše je bilo videti mnogo plemiških gospa in gospodičen. Plemiči Nikolajeve voj-ske so bili večinoma povabili svoje žene in hčere v Kamnik. Eno samo

okno je bilo prazno in zagrneno, a nihče se ni za to zmenil, kajti vse ljudstvo je nemirno pričakovalo slavnostni vhod Nikolaja Kolovskega.

Po dolgem čakanju so se začeli najprej iz daljave posamični klici. Ljudstvo se je stisnilo k zidovom in vsi glasovi so se združili in zlili v oznanilo: „Že gredo“.

Tedaj je nevidna roka odmaknila preprogo, ki je zagrinjala okno, koder doslej ni bilo nikogar. Na oknu se je najprej v vsem sijaju svoje lepote in bogastvu svoje obleke prikazala Ma-rija Saloma in koj na to je pristopil k nji in se nagnil čez okno Kristof Zlatopoljec. Za trenotek so se vsi pogledi na nasprotni strani stoječega ljudstva obrnili na ta dva krasna člo-veka, za katerima je stal kakor Kerub mlad pač — Manfreda. Ali že so za-donele trombe in na trgu so se pri-kazali zastavonosci, katerim je v zla-tem oklepu in z zlatim šljemom na glavi sledil srečni zmagovalac Nikolaj Kolovski. Za Nikolajem so jezdili ple-miči in potem je korakalo vojaštvo. Sprevod so zaključili jezdeci, ki si jih je izbral Nikolaj kot svojo častno stražo in katerim je poveljeval njegov sin Adam.

Ko so zadonele trombe, se je

Marija Saloma z jasnim pogledom, razodevajočim ves njen ponos in njeno radost obrnila do Kristofa Zlatopoljca.

„Sedaj si bodeš pač z zadovolj-
stvom ogledali uspeh svoje hrabrosti
in svojega junaštva! — Kaj ne, moj
lepi vitez, da ste ponosni na svoje
delo?“

„Moje delo? Lepa gospodična — ali ni marveč ta uspeh vaše delo? Kolnite usodo, da je v tej pokrajini tako malo mest in gradov, zakaj spre-vod bi bil še imenitnejši in daljši in jaz bi imel toliko več časa, vam po-vedati, kar mi je na srcu, a česar se doslej še nisem upal povedati.“

„Potem začnite hitro, lepi vitez,“ je menila Marija Saloma, a ko je Kri-štof molčal, ga je vprašala: „Kdo so ti možje, ki korakajo za plemenitai in pred vojaštvom.“

„Premagani plemiči, oziroma za-stopniki podvrženih gradov,“ je od-govoril Kristof. „Pred cerkvijo bodo prisegli Nikolaju Kolovškemu zvestobo in pokornost in ga pripoznali za ne-kakega svojega vladarja. Tako upa vaš oče, da dobi še knežjo krono.“ Sprevod je bil dospel do cerkve. Vojaštvo se je razpostavilo po trgu, plemiči pa so se zbrali okrog Nikolaja Kolovskega in ga z golimi meči v

rokah spremili do cerkvenih vrat, kjer je bil napravljen baldahin, pod kate-rim je stal s škrlatom pregrnjen se-dež. Nad sedežem je visel Nikolajev zlati ščit s Kolovškim grbom.

Župnik Lavrencij je pozdravil v imenu kamniškega mesta s slovesnim ogovorom Nikolaja Kolovskega, nakar je za sedel prestolu podobni sedež pod balkonom. Glasnik je zatrobil trikrat in pozval premagance in njih zastopnike, naj prisežejo Nikolaju Ko-lovškemu zvestobo in udanost.

Gologlavi so se približali po-zvanci. Prvi je bil kamniški sodnik s tremi mestnimi starešinami.

„Kaj ima Kamnik samo štiri mest-nih gospodarjev,“ je vprašala Marija Saloma.

„Dvajset bi jih moralo biti,“ j rekel s trdim glasom Kristof, „tudi zdaj nima celo mesto toliko mož, d bi mogli zavzeti starešinske časti Padli so v vojni.“

„Tega Kamnik pač mojemu rod-ne bo nikdar pozabil.“

„Tudi jaz sodim tako, še mar pa bo to pozabil katoliški cerkv Župnik Lavrencij in oglejski patrijar sta največ kriva te vojske in kaj te-kega ne pozabi ljudstvo, ki ima v se-kaj časti in kaj ponosa. (Dalje pril

dnevem redu. Za to, kar erar pri nas nudi, je še sedanja naročnina previsoka. Vrhutega pa mora obujati nevoljo zlasti tudi ta okolnost, da erar uganja v kranjski deželi naravnost neverjetno štedljivost ter absolutno odklanja vse prošnje za zgraditev novih telefonskih prog v deželi. V takih razmerah pač ni računati na to, da bi trgovski krogi ne protestirali proti poviški naročnine.

Glasovi iz Idrije.

Svojega strupenega sovraštva do mestne realke Oswald ne more prikriti. Zatorej je skoraj ni idrijske novice v „Slovenec“, v kateri bi se ne zaletaval v ta (po njegovem) „nebodigatreba“. Pri tem se najraje poslužuje že izkušene taktike: napadaj člane učiteljskega zbora, tako boš največ škodoval celemu zavodu, kajti učitelji brez potrebnega ugleda ne bodo vzdrževali šole na dobrem glasu. Pri tem svojem hudčevem delu pa si Oswald vedno natakne nedolžno krinko najnedolžnejšega jezuita: nihče ne sme misliti, da rujem zoper realko! Posebno primeren čas za take napade se zdi „Slovenčevemu“ dopisniku ob pričetku šolskega leta ali kadar pride k nam kak nov učitelj. Menda si misli, da je treba takoj poprijeti, da ne sme izgubiti niti trenutka. Pravičnosti pri farju seveda ne smemo pričakovati. Tako hoče n. pr. v „Slovenec“ postaviti g. ravnatelja svetu kakor kako marionetko, s katero se igra občinski svet češ, da suplente nastavlja enkrat ravnatelj, enkrat občinski svet, kakor se to zdi poslednjemu. Mi vemo pozitivno, da se g. ravnatelj dosledno poslužuje svoje pravice, imenovati suplente in da sedaj enega suplenta ni imenoval sam, je pač iskati vzroka v tem, da je bilo razpisano mesto stalnega učitelja in je ravnateljstvo radi tega predložilo občinskemu svetu le terno. Občinski svet pa gotovo ne bode hodil k „Slovenčemu“ dopisniku vprašat, koga naj imenuje.

Izkušnje in kvalifikovani izpiti so sicer jako koristni — v tem oziru se ujemamo s „Slovenec“ — vedno pa le ne zadoščajo, kakor se je ravno izkazalo na vašem pristašu, pane Oswald! Torej argument, ki ni vedno argument.

— Zadel smo v sršenovo gnezdo, ko smo poročali, da bi se odpravila nedeljska maša in pridiga za realce. „Slovenec“ že šunta in punta starše zoper tako namero. Mal dokaz, da ideja ni bila slaba. Zato jo priporočamo znova. Verske vzgoje se bodo dijaki tudi brez oficijelne maše še vedno zadosti navžili. Ali spada to neki k verski vzgoji in povzdigi morale med dijaki, ako se proti njihovi volji sili uganjati svetohlinstvo in hinavstvo? Kdor je sam študiral, ta pač ve, da dijak v enem mesecu ne napravi toliko „grehov“, kakor ravno pri maši in pridigi. Izvzeti so seveda resnično pobožni učenci. Ti bodo pa brez sile tudi radi opravljali svoje cerkvene potrebe. S silo se pa ne dela svetnikov!

— Strašno si je vzel k srcu Oswald krivico, ki se je dogodila nekemu učitelju, ker bo moral učiti dve uri na teden več kakor sedaj in sicer brez posebne nagrade. Dopisnice, povej nam vendar, kje stoji zapisano, da katehet ne sme učiti več kakor deset ur na teden? Mar hočeš, da se nastavi dva kateheta, eden za nižjo, eden za višjo realko in morda celo eden za pripravljalni tečaj? Morda bi celo Lovro iz Gor prevzel eno mesto? Ne bi bilo napočno za pičlih 10 ur na teden (med temi še štejeta 2 za mašo in pridigo) vleči čez 200 K beri: dvesto kron na mesec. Celotno po rudnikih se dela še po 10 ur na dan, pri nas pa naj bi duhovni gospod delal po 10 ur na teden. In „Slovenec“ govori o krivicah, ako občinski svet ne dopušča, da bi se občina drla na tak način. Žalostno!

Delovanje odsekov v občinskem odboru. Novi občinski odbor je kmalu po izvolitvi šel na to, da je volil razne odseke, ki bi važne stvari pred vsako občinsko sejo preudarjali in s tem delovanje občinskemu odboru znatno olajšali. Kdo ne bo tega odobral? To vidimo v parlamentu, v vseh večjih občinah in pameten človek mora priznati, da je to edina prava pot. Šolski odsek našega odbora si je torej tudi postavil nalogo, pregledati prejemke vsega od idrijske občine plačanega osebja. Kakor se nam je zadržilo na tozadevno vprašanje, so se revidirale plače vsega osebja. Slučaj je nanesel, da šolski odsek ni bil glede plače ene osebe na jasnem. In slučaj je tudi nanesel, da je bila ta oseba duhovnik. To je zlobnemu Oswaldu zadostovalo, in spravi je vso stvar v javnost. Samo par oseb v Idriji bi bilo vedelo drugače za stvar, pravica bi bila prišla gotovo na površje in vse bi bilo pri kraju. Razvaljeni Oswald pa je moral s svojo hudobijo na dan in vsakdo jo je

lahko čital. Zraven pa seveda mora napasti še druge, ki imajo tudi slučajno sorodnike v občinskem odboru, šeravno dotični sorodniki nimajo v omenjenem odseku nič opravka. Predbaci pa jim pa vendar pristanost. Vidite, zlobni Oswald, to se pravi krasti avtoriteto. Da to napravite napram duhovniku, je tem zlobnejše. Zlobnost vam je pač prirojena, zato z vami ni nič poglobljanja doseči.

Oswald nevoščljiv. Tudi to čednost ima zlobni Oswald. To je že večkrat pokazal. Dobro mu je še v spominu, kako je pred par leti zabavljaval v gostilni, da je imel tedanji realčni katehet L. boljše plačo nego on, šeravno imata oba iste študije. Oswald, pa študije! Hm, še v lemenatu se ni nič učil, še tam ni drugega delal, nego svoje solemenatarje denunciral in v gostilni je trdil, da ravno toliko ve, kakor g. L. Pojdite se solit! Prav veliko nevoščljivost pa je vzbudil zlobnemu Oswaldu avtomobil našega g. notarja. Pričakovali smo že dolgo tega napada in zdaj je vendar prišel. Najbrže bi se rad z avtomobilom vozil denuncirati, da bi bilo hitreje. Gosp. notarju ne moremo dati boljšega sveta, kakor tega, da se ob prvi priliki popelje s hitrostjo 45 km na uro nasproti Oswaldu... Tako bo Oswald tudi na lep način prišel do avtomobila.

Zakaj se je Oswald spravil na g. notarja? To bo mogoče nekatere zanimalo. Zato namreč, ker je zlobni Oswald v prostih urah tudi notar, pa le zakoten. Lansko leto ga je že sodnija lovila zaradi „vinkelsrajbarije“. Odtod taka jeza. Zato ga bode avtomobil tako. Torej, dajte mu ga, dajte, g. notar, kakor smo Vam zgoraj svetovali.

Črtice iz Senožet.

Pred dvema dneva je bil pri sodišču obsojen tukajšnjega kaplana Jakoba Kleindienst „Leibjäger“ zaradi lovske tatvine na 14 dni zapora, ker je ustrelil na njemu znanem lovu g. župana Garzarollija zajca.

Kaj ne, g. Jaka, skrajni čas je, da odpravimo tega nam neljubega župana, da ne bode zmeraj neprijetnosti delal ljudem in jih celo zaradi takih „malenkosti“ dajal v „bržon“! Vendar, šalo v stran. Naš lep Jaka ima res smolo svojimi nastavljenici. Lansko leto je imel nekega fanta v službi, ki še ni bil 14 let star, a že se mu je dokazalo, da si je v cerkvi iz „pinke“ denar izposojeval.

Tudi za časa, ko je imel z gospodom Zelenom konja in še druge stvari „v kompaniji“, imela sta vozniška-fiakarja v službi, kateremu je baje „peršut“ prav dobro teknil.

Dalje se je zadnjič sililo, da je baje dal naš Jaka svojo puško sinu gospoda „Manjaforota“, da je šel na lov, šeravno dotični fant nima ne lovske karte ne orožnega lista; tudi ta zadeva pride pred pristojno oblast.

Res, nehvaležni so ljudje v Senožetah, kaj ne gospod Jaka? Popolnoma nič se ne brigate za nje, a vendar oni vam ne dajo miru. Celotno leto niste sprejeli nobene „device“ več v vašo „Marijino družbo“, marveč ste čisto sami zase za gradom „borovce sadili“ in pod starim gradom „gobe iskali“. Še židnija, ki je stanovala pri Andrejtu, niste pogledali in vzlic temu vassenožško ljudstvo preganja. Celotno kmetice se upajo javno izražati: „Dokler je Kleindienst v Senožetah, me ne bo več videti v cerkvi in zakaj? Edino le zato, ker ste g. Jaka tako vneti za blagor posameznih ovčic, ki so vam v oskrbo izročene.“

No, pa ena tolažba vam pa ostaja: Vaš župnik, gospod Nace, bode šel kmalu od vas v tako zaželjeni pokoj in potem boste postali vi po nepravdnosti premilostivega naš vrhovni dušni pastir! Oh, kako bode veselo potem. Najprej bodele dali obglaviti našega sedanjega župana z vsemi svetovalci in občinsko tajnico vred, mladi Zelen bode postal župan, štorska pestrnja pa tajnica; stari Zelen bode za notarja, Marijine device pa bodo prevzele senožško mlekarino. In vi? Postali boste „Feuerbehrhauptmann“ itd.

V senožškem gradu, na katerega vas vežejo sladki spomini, otvorite konsum in prodajali boste sladkor in mleko, vsi liberalni trgovci šli bodo rakom žvižgat, med njimi seveda kot prvi gosp. Anton Suša, na katerega imate najbolj „šorff“.

Vse to in še veliko drugega se bode zgodilo, vendar prej še mora poteči po senožškem kanalu, katerega obokanje vam je naredilo „sive brke“, še zelo veliko vode in sicer v smeri od „Škrlevo“ proti pivovarni. A revidirči, signor Kleindienst!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. septembra.

— **Stranska politika.** Pod tem naslovom priobčuje celovški „Mir“ na

uvodnem mestu članek, ki si ga naj gospodje okrog „Slovenca“ zapišejo v album. Članek slove: „Vprašanje volilne reforme ne pride do miru in ne bode prišlo. Noben organizem se ne da brez kakih posledic poljubno prirezavati, tudi narodni organizem ne. Ud se da mirno odrezati le, če je že popolnoma otrpnel, dokler je v njem kaj življenske moči, javila se bo boleost, in javila se bo — zlasti kadar pride slabo vreme. Da je pri porazu obmejnih, zlasti koroških „Slovenec“ zelo udeležena S. L. S., ni treba znova praviti svetu. Liberalna kranjska stranka bi morala biti slepa, če bi v svojem boju zoper S. L. S. ne izkoriščala tega pregreška. In res ga izkorišča, ter javlja svetu neke sklepe, kijih S. L. S. in zlasti „Slovenec“ pikro čuti. S. L. S. bi lahko vse te sklepe prezirala, ter hodila na Kranjskem po svoji poti naprej, a njeni napadi se obračajo zopet zoper Korošce, in to zato, ker se je zgodila v boju za volilno reformo nas uničujoča taktična napaka, ki jo liberalci izkoriščajo. Zdj se Korošce navrh še napada — menda zato, ker sploh še eksistirajo.“ Nato članek citira „Slovenčev“ notico, v kateri se pravi, da je „reševati Korošce postala v nas prava liberalna obrt in bode ti obmejni Slovenci brez izjeme kmalu spoznali vso sleperijo in prišel bode v doglednem času trenotek, ko se bodo zavedli, da njihova sedanja kampanja ni bila nič drugega nego „eine Stunde der Täuschung“ — da so bili prevarjeni, osleparjeni, ogoljufani in prodani...“ — Z ozirom na to notico nadaljuje „Mir“ — „Na glas se mora povedati, da se Korošci čudijo pisavi „Slovenca.“ „Slovenec“ in pisatelj njegovih člankov morata vedeti: Korošci si nismo osvajali liberalnih dokazov, temveč so le liberalci v Ljubljani povzeli naše pritožbe in jih izgrajajo zoper „Slovenca.“ In vendar piše ta list vedoma nasprotno. To je nek čuden pojav ljubljanskega strankarskega življenja, ljubljanske stranske politike! Drugod v Avstriji bi bilo kaj takega menda nemogoče, a tukaj nekdo računa, da velika masa kranjskega ljudstva ne bere nič, razen listov, ki jih ponuja lastna stranka. A gospodje! ne bode slepi! Borite se z resnico in ne na tak način. Ne mislite, da bode vselej vsemogočni, tako vsemogočni, da svojim ljudem lahko pripovedujete vse, kar ste si sami izmislili. „Obmejni Slovenci bodo spoznali, da so bili prevarjeni, osleparjeni, ogoljufani in prodani“ — od koga? Liberalizem na Korošce nima nobenega vpliva, in ni bilo priložnosti, da ni bilo mogoče, da bi jih bil izdal. Liberalizem je morebiti vplival na voditelje? Potem bi se bila morala na Koroškem vršiti kaka liberalna akcija. A take ni; pač pa se akcija obrača zoper S. L. S. Da pa je vse liberalizem, kar se govori ali piše zoper to stranko, je ravno tako nesmiselno, kot bi kdo trdil, da je vse katoliško, kar se na ti strani godi. Vsaj tega nihče v bodoče ne bo smatral več za katoliški verski člen, da „Slovenec“ vedno piše resnico, ali da njegov članek vedno piše z dobro vestjo. „Prevarjeni, osleparjeni, ogoljufani, prodani“ so izrazi proti ljubljanskim liberalcem neumestni, ker ti gospodje nimajo nikogar prodajati. Nasprotno pa je bojazan utemeljena, da bi utegnil v bodoče kdo te neopravičene besede povzeti in jih zapisati v spominsko knjigo tistim, ki bi morebiti bili mogli odvrniti odslovenskega naroda veliko nesrečo, katere pa niso odvrnili, in se tudi pred javnostjo zdaj še niso zadosti opravičili. Vsaj je mogoče, da se S. L. S. opraviči, a do zdaj seto še ni zgodilo, kajti osebni napadi se ne morejo nikakor smatrati kot pravilna utemeljitev postopanja te stranke. Enako slaba je argumentacija, ki pravi: „Večina slovenskega ljudstva je politično dosti zrela in čuti zadosti demokratično,

da se ne da zapeljati v odpor, ki bi pomenjal politično abotnost, kakoršne še ni učinil noben narod...“ Torej zdaj ve zgodovina, da je edini slovenski narod politično zrel in demokratičen, on edini ve, da se ne sme upirati volilni reformi, če se tudi odcepi od malega naroda 120.000 prebivalcev. Lahi niso bili tako zrel, ker so z uporom več dosegli, kot bi bil kdo mislil, in Nemci niso tako demokratični, ko so tirjali za-se koroške nemškutarje z vso odločnostjo: aut — aut! Bojimo se, da bo kdaj kdo rekel, da Slovenci v tem trenutku niso bili le demokratičen, marveč hlapčevski narod, vsaj pot od enega do drugega pojma ni predolga. In ker smo hlapci, smo ponižno in hvaležno sprejemali, karkoli so nam gospodje sami ponudili. „Slovenec“ trdi nadalje: „Liberalna koroškanja je prizadela neizmerno škodo koroškemu Slovincem, ker je njihovo pravično stvar kompromitirala pred ogromno večino slovenskega naroda. Koroški Slovenci ali vsaj njihovi voditelji bi bili morali vedeti, da vse, kar prodaja naša liberalna stranka, je našemu ljudstvu že v naprej sumljivo blago.“ Nam se pa zdi, da nas liberalna stranka ne briga nič, da pa smo se morali prepričati, da je — ne naše koroško, marveč vseslovensko vprašanje izvanredne važnosti, kot tako smatramo volilno reformo na Koroškem, **kompromitoval le „Slovenec“**, ki je dajal svojim bralcem popolnoma neumestne in neutemeljene informacije! Ali nam bo to „Slovenčev“ pisarjenje v neizmerno škodo, še ne vemo; neizmerne važnosti temu listu in S. L. S. danes še manj pripisujemo kot kedaj popred. In če bi že ta list imel neizmerne vpliva — po volilni reformi nam tudi on menda ne bo več delal škode. Volilna reforma koroške Slovence narodno pokolje in **mrličev tudi „Slovenčev“ članek ne bo požiral“**.

— **Slovenska zveza dr. Šusteršiču in — javna sodba slovenskega naroda.** Čudo se je zgodilo, koža krokodila Šusteršiča je vendar le strele, ki so se iz Koroške, Štajerske, Goriške in Trsta nanjo vspale, začutila. Misli se je, da je ta grobokop slovenskega naroda popolnoma brez občutkov, ker je že toliko udarcev mirno pretrpel, ne da bi nanje reagiral. Sedaj je pa vendar čutil potrebo, da poskusi, kako bi se navidezno rehabilitiral nasproti splošni obsodbi, katero je slovensko ljudstvo nad njim kot izdajalcem pravic našega naroda slovesno po vsej Sloveniji izreкло. V ta namen je sklical svojo telesno stražo t. j. člane „Slovenske zveze“ v torek na posvetovanje in ti njegovi somišljeniki in sužnji so se požurili njemu in dr. Ploju ter dr. Ivčeviču izreči radi neopravičenih napadov na njihovo delovanje v odseku za volilno reformo polno zaupanje! To je še istega dne dr. Šusteršič po vseh listih v posebnem komuniqueju razglasil misleč, sedaj se zopet svetim kot rešitelj slovenskega naroda, bodi hvaljen bog. Ali si more svet kaj bolj neumnega in smešnejšega misliti. Tisti klub, čegar delovanje je obsodil ves slovenski narod, tisti klub izreka sam sebi polno zaupanje! O sancta simplicitas. Le še več takih zaupnic, preslepile ne bodejo pač nobenega pametnega človeka. Sodba, ki jo je slovenski narod o Šusteršiču in „Slov. zvezi“ izrekel, je pravična, to se vidi iz vsega ravnanja Šusteršiča in njegovega kluba, ki prezirata z zaničevanjem vse sklepe slovenskega ljudstva. Slovenci, zapomnite si to dobro.

— **„Zaničujemo poziv radi koroških Slovincem prijeti z obstrukcijo“**. V nemških listih čitamo, da so baje imeli snoči v Ljubljani zaupniki „Slovenske ljudske stranke“ in krščansko socialnega delavstva shod, na katerem se je razpravljalo o pozivu izvrševalnega odbora narodnonapredne stranke, naj bi se v parlamentu obstruirala volilna reforma. Na tem „shodu“ so glasom nemških listov klerikalni zaupniki baje sklenili resolucijo, v kateri pravijo med drugim: „Mi smatramo dr.

Tavčarjevo postopanje za največjo provokacijo Ljubljane, ki s pretežno večino odklanja v resnici nazadnjaško Tavčarjevo stališče. Mi zaničujemo poziv liberalne stranke, prijeti radi koroških Slovencev v odseku za volilno reformo z obstrukcijo. Zato izrekamo posl. Šusteršiču svoje popolno zaupanje in zahvalo za njegovo delovanje in ga prosimo, naj se ne oddalji z dosedanje poti, ker bi vsako popustljivost smatrali kot izdajstvo ljudskih pravic. Zato naročamo dr. Šusteršiču kot poslancu 5. kurije, naj z vso energijo odkloni s strani liberalne stranke mu poslani poziv na obstrukcijo, kakor tudi vsako tozadevno peticijo s kakršnekoli strani, ker izvirajo takšne zahteve samo iz ljudstvu sovražnih krogov, ki ne morejo in nečejo razumeti napredka“. Kaj ne, oblastno in bahoto govore ti klerikalni „zaupniki“ in razkoračili so se kakor petelini na gnoju! Proketo je moral biti „sijajen“ ta zaupni shod, za katerega živ krst v Ljubljani ni vedel! In gospodje „zaupniki“ so že vedeli, zakaj niso javno razglasili, kdaj imajo svoj shod. Ker jim je bilo dobro znano, da bi jim bil shod razbit, čim bi ga bili razglasili! Zato so se lepo na tihiem in skrivnem sestali, la ni za to vedela živa duša v Ljubljani, in v varnem zavetju „koroškega štabla“ so sklenili gospodje Krek, Pegan, Zajec, Štefe, Moškerc in mali Gostinčar bobnečo resolucijo, v kateri se izigravajo za „pretežno večino Ljubljane“, izrekajo svoje zaničevanje pozivu na obstrukcijo radi koroških Slovincem in zagotavljajo svoje neomejeno zaupanje dr. Šusteršiču. Takšne napihne klerikalne žabe naj reprezentujejo „pretežno večino“ Ljubljane! Za počt! Za počt! je tudi zatrdilo, da edino „črni raki“ razumevajo — napredek! Velika mora biti Šusteršičeva zadrega, da je prisiljen, si naročiti takšno zaupnico, ki se ji mora smejati ves razsoden svet!

— **Sorška afera.** „Slovenec“ je zadovoljen, da so bile sorške žrtve škofovega nasilstva obsojene, prav mu samo ni, da ni bilo še več žrtev, ki bi se pokorile za dejanja apostola s krvavimi rokami. Pred vsem ne more prebleti, da se ne nahajata med žrtvami tudi nadučitelj Germek in župnik Berce. Ta dva, proti katerima je hujskal z najpodlejšimi in najinfamnejšimi sredstvi že vse leto, mu ležita najbolj v želodcu in dal bi kraljestvo za to, ako bi jih mogel spraviti na zatožno klop in pod nož državnega pravdnika. Zato še sedaj po končani pravdi očita Germeku, da je on povzročil, da se je ljudstvo uprlo oblasti, okrajnemu glavarju in orožnikom, župnika Berceta pa dolži, da se je zaklenil v šolo in ni pustil glavarja noter, s čemer se je baje dejansko uprl oblastveni odredbi. Da ne bodo vse časti vredni „Slovenčevi“ uredniki še nadalje v dvomu, kdo je bil poleg apostola s krvavimi rokami še povzročitelj krvavih dogodkov v Sori, jim povemo na uho, da ni bil nikdo drugi, kakor tisti orožnik Mack, ki je napravil škofu neizmerno veselje s tem, da je zabodel Luštrega. Orožnik Mack je pozival ljudi na odpor z besedami: „Uprite se, saj takega župnika ne dobite več!“ To se je povedalo tudi pri sodišču in dokazalo bi se tudi s pričami, ako bi se temu iz neznanih vzrokov ne uprl državnik! Ako krvoločnemu „Slovencu“ še ni dovolj žrtev Bonaventurinega nasilstva, evo vam nove žrtve, evo vam pravega soprovzočitelja krvoprelitja v Sori! Tu je dana sled, klerikalni psi, halo za divjačino!

— **Novomeška gimnazija.** Dne 27. septembra je sprejel naučni minister ekselencja Marchet deputacijo novomeške občine, sestoječo iz gg. župana pl. Sladoviča, o. kr. sanitetnega svetnika dr. De Franceschija in občinskega svetnika Ogorčevca pod vodstvom državnega poslanca Plantana. Deputacija je izročila ministru spomenico v zadevi

zgradbe novega gimnazijskega poslopja v Novem mestu, ki je absolutno neizogibna in nujna potreba iz varnostnih, sanitarnih in učnih razlogov. Minister je sprejel deputacijo zelo prijazno in izjavil, da se je vsled intervencije poslanca Plantana že iz uradnih spisov, poizvedb in iz raznih izvidov kompetentnih faktorjev osvedočil, da se mora novo gimnazijsko poslopje graditi, da se bode to čim prej tudi zgodilo in da je treba le še nekatera predvprašanja prej rešiti. Pomiril je deputacijo, da ostane meščanom gimnazija, da se jim ni treba v tem pogledu prav ničesar bati. Obljubil je, da bode on skrbel, da se potrebna predvprašanja kar mogoče hitro rešijo, da se ta zadeva že v prihodnjem proračunu, t. j. prihodnje leto vstavi. Sploh je naglašal, da se naučna uprava in vlada nič več ne upirata novi zgradbi, ker sta se do dobrega prepričali, da je ta zgradba nujno potrebna in bo vlada torej vse storila, da se rešitev te zadeve kolikor le mogoče pospeši. Deputacija je hvaležno te izjave ministru vzela na znanje in mu tudi rekla, da mu bode vsa novomeška občina vedno hvaležna za vso podporo, ki jo je on obljudil v tej vitalni zadevi. Stvar je sedaj v pravem tiru. Deputacija se je zadovoljna s svojim uspehom poslovala od ministra, zakaj sedaj so oblaki razgnani, ki so se zbirali nad novomeško občino, vsled prijaznosti gotovih oseb.

— **Ob snovanju „nove stranke“ na slov. štajerskem.** Iz Spod. Štajerja se nam piše dne 28. sept. t. l.: Naj se že o nameravani „novi“ stranki misli, kar se hoče — eno stoji: strah obuja pri naših klerikalcih, vernih pristaših kranjske Šusteršičeve stranke, in strah tudi — pri onih naših veljaki, ki so mislili doslej, da so sami še odločujoči v naši javnosti ob svojih „dobrih šegah“ in svojem „bon-tonu“. To se vidi že iz tega, da osnovalnemu odboru nove stranke prošnje za prepustitev velike dvorane v celjskem „Nar. domu“ za I. ustanovni zbor dne 30. sept. t. l. niso uslišali in da so celo razjarjeni nad tem — vide „Domovina“ z dne 25. t. m. l. —, da je „Čitalnica“ temu zboru dala na razpolago svojo sobano. In kako rohni v „Dom.“ od zadnje srede neki gospod nad programom — izrečno nad eno točko — „bodoče“ stranke, češ, da se v tej blati spomin mož-prvoboriteljev, ki že davnej počivajo pod grudo, kakor so: Raič, Trstenjak, dr. Razlag, Žičkar i. dr. Pa tudi še živeči štaj. rodoljubi — dr. J. Vošnjak itd. — se onečajo!! In zakaj? Zato, ker se v brošuri „Štajerski Slovenci, kaj hočemo!“, izdani po osnov. odboru, pravi — to je pač med vrstami čitati — da sedanji naši prvaki — osobito celjski — nič ne storé ali — vse premalo! Zakaj kličete duhove iz grobov, katerih se nihče še zmisli! Gospoda, le realno, resnično! Trkajte na prsi in recite „Mea culpa!“ Kot dosihdob — vsaj v zadnjih letih — dalje iti ne sme. Preobrat mora biti! Se-li ta posreči „novi“ stranki: vederemo... Slepca jeza pa ni kaj prida. Spoznavanje krivde je prvi korak k poboljšanju. In k temu bi moral pripomoči vsak uvidljiv in istinit narodnjak. Koncilijanten ton je lep povsod, a v politiki ni kaj prida. Glejte, kak ton rabijo naši štajerski Šusteršičjanci? Ste-li gluhi in — slepi?! „Glacé“-rokavice z rok, pa s pestjo na plan: to velja sedaj tudi pri nas...! Sicer nas bode same pohlevnosti in „složne“ nemarnosti kmalu konec.

— **Imenovanje.** Absolvirani tehnik Ivan Petrič je imenovan za provizoričnega stavbinskega pristava za Primorsko.

— **Spremembe in imenovanja v poštni službi.** Premeščena sta: poštni oficijal Leopold Hamperl iz Trsta v Ljubljano, poštna oficijantinja Ivana Pečnik iz Ilirske Bistrice v Novo mesto. — Za poštna poduradnika sta imenovana poštna ekspedijenta Bonifacij Manzoni v Trstu in Franc Černe v Ljubljani, za poštna ekspedijenta uradni sluge: Josip Remič, Anton Gorše, Jakob Sacher, Franc Brezovnik v Trstu, Mihael Mušič v Ljubljani

in Franc Sušnik v Gorici ter žandarmerijski stražmešter Mihael Šimenc in postajevođa Ivan Žvanut. V višji plačilni razred so pomaknjeni: poštni poduradniki Anton Podgornik v Gorici, Josip Rustia, Anton Čuček v Trstu, Karel Leon in Anton Šeme v Ljubljani, dalje poštne ekspedijenti Franc Skrinjar, Jožef Loik, Kristijan Vovk, Ivan Klarič, Danijel Šibelja, Karel Golob in Ivan Katalan v Trstu, Alojzij Trampuš, Mihael Fajt v Gorici in Nikolaj Franolčič na otoku Krku, potem uradni sluge Nikolaj Boroje, Jakob Moc, Josip Musar, Ivan Vrančič, Henrik Magerl in Feliks Končina v Trstu, Bogomir Gmeiner, Avgust Marnik, Filip Kalan in Peter Primšar v Ljubljani in Ivan Dernovšek v Opatiji. Vpokojena sta višji poštni oficijal Josip Galovič in poštni oficijal Anton Purič v Trstu.

— **Z južne železnice.** Gospod Ivan Poženel je premeščen iz Postojne v Ilirsko Bistrico in je postal postajenačelnik. V Postojni je bil jako priljubljen.

— **Šolske vesti.** Na meščanski šoli v Postojni poučujejo letos gg.: ravnatelj Josip Brinar, Alojzij Gorjup, Albin Stritar in Andrej Ažman.

— **„Osa“.** Štev. 47. Vsebinska: Kaplanova služabnica. — Nedolžni „postillon d'amour“. — Gospe tercijalki. — „Božji prst“. — Izprevodnikom v pouk! — Krščanska ljubezen itd. — Podobe: Ministrskega predsednika gitara. — Ideal in življenje.

— **Slovensko gledališče.** Iz pisarne slovenskega gledališča se nam poroča: Gledališka sezona 1906./7. se začne v torek, dne 2. oktobra z operno predstavo na „nepar“. Na željo novega tenorista, g. M. pl. Rezunova se uprizarita dve moderni operi: Leoncavallova opera v dveh dejanjih „Glumač“ in Mascagnijeva opera v enem dejanju „Cavalleria rusticana“, ki se nista uprizarili na našem odru že pet let. V teh operah nastopijo vsi naši solisti.

— **Lože za slovensko gledališče.** Oddajo se: Lože II. reda na levi štev. 3, na desni št. 3 in pol lože št. 5 in 6; v I. redu na desni je oddati pol lože št. 3.

— **Javna risarska šola za dame** na tukajšnji c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli se odpre v sredo dne 2. oktobra t. l. Poučevalo se bo risanje in slikanje po naravi do konca šolskega leta vsako sredo in soboto od 2.—4. ure popoldne. Zgleda sprejema ravnateljstvo. (Stari trg, Zatiški dvorec.)

— **K povišanju poštne pristojbine.** Kakor znano, namerava trgovinsko ministrstvo povišati poštne in telegrafске ter na novo urediti telegrafске pristojbine. Iz tega povišanja in nove ureditve se izboljšajo dohodki poštne uradnikov in uslužbencev. Prebitek, ki bo znašal okoli 3 milijone kron, se bo porabil v spopolnitvi avstrijskega telefonskega omrežja. Trgovinsko ministrstvo predlaga sledeče: Porto za pisma v lokalnem prometu se zviša od sedanjih 6 na 10 vin. do 20 gr, za pisma od 20 do 250 gr pa je določena taksa 20 vin. (doslej 12 vin.) Trgovinsko ministrstvo upa, da bo finančni efekt te odredbe znašal 1.200.000 K. Zalepke bodo 1 vin. dražje, da se pokrijejo stroški za njihov material in napravo. Zalepke po 6 oziroma 7 vin. ne bo. Finančni efekt bo znašal 200.000 K. Avstrijska spedijska pristojbina v mednarodnem časniškem prometu bo v prihodnje znašala toliko, kolikor so določene pristojbine za tužemske časopise. (Ta določba bo veljala samo za one inozemske liste, kjer je zdej pristojbina manjša, kakor če bi bili pošiljani v Avstriji sami). Finančni efekt te odredbe bo znašal okoli 80.000 K. Poštne nakaznice bodo veljale 3 vin. mesto sedanjih 2 vin., pri navadnih poštah spremenicah se zviša cena od 12 vin. na 13 vin., pri onih s poštним povzetjem od 12 vin. na 14 vin. Ovoji z vtisnjeno živnarsko znamko bodo stali v prihodnje 4 vin. Približni finančni efekt bo znašal 730.000 K. Dostavnina za zavoje brez naznanitve vrednosti bo znašala do 5 kg 10 vin., nad 5 kg pa 20 vin. Pri zavojih z naznanitvijo vrednosti nad 1000 K bo znašala dostavnina 20 vin. za vsakeh naznanjenih 5000 K. Dostavnina pri pisemih z naznanitvijo vrednosti bo znašala odslej do zneska 1000 kron enotno pristojbino 10 vin.; za višje naznačene zneske se bo plačevalo 20 vin. pristojbine za vsakeh 5000 K ali del tega zneska. Pristojbina pri sprejetju denarja popoštne nakaznicah bo do zneska

1000 K znašala odslej 6 vin. brez ozira na vsoto do imenovega zneska. Pri večjih zneskih se bo za vsakeh 5000 K ali del tega zneska računalo 20 vin. Avizna pristojbina za zavoje in vrednostna pisma se zviša od sedanjih 3 vin. na 4 vin. Takozvana skladiščna pristojbina, ki znaša pri eraričnih poštah uradih 6 K na mesec, ostane neizpremenjena, le pri razrednih poštah uradih bo znašala 4 K mesečno. Ostale strokovne pristojbine se zvišajo od 2 K na 3 K na mesec. Vpelje se splošna ležarina za zavoje, in sicer: za vsak zavoj, ki leži iz kakega vzroka na pošti ali poštne oddajališču, se bo plačalo 5 vin. za vsak dan ležanja; ležarine so pa prosti sledeči dnevi: 1. dan, ko dospe zavoj na pošto ali pošto oddajališče; 2. pri zavojih, naslovljenih poste restante, kakor tudi pri zavojih na takih krajih, kjer opravljajo poštno službo redno poštni seli, prvih sledečih 7 dni in 3. v vseh drugih slučajih sledeča 2 dneva. Finančni efekt zvišanja dostavnin, aviznih in strokovnih pristojbin bo znašal okoli 900.000 K. Pristojbine takozvane cevne pošte (Rohrpost) bodo znašale 250.000 kron več. Blanketi za brzojavke so bili doslej brezplačni; odslej bodo stali po 2 vin. komad. Finančni efekt bo znašal 200.000 K. Za dostavljanje brzojavk se uvede splošna pristojbina 10 vin. poleg vseh dosedanjih že uvedenih dostavnin. Finančni efekt teh novih splošnih dostavnin bo znašal okoli milijona kron. Lokalne brzojavke so stale zdaj najmanj po 40 vin., odslej se njih cena izenači drugim brzojavkam in bo znašala torej najmanj 60 vin., po 6 vin. beseda. Finančni efekt znaša 40.000 K.

— **Olepevalno društvo in tamburaški klub „Zarja“ v Rožni dolini** priredi v nedeljo 30. t. m. veliko ljudsko veselico združeno z vinsko trgovijo v gostilniških prostorih in na vrtu gospoda Končana. Sporedi: I. Velik koncert, udarja tamburaški klub „Zarja“ pod osebnim vodstvom g. kapelnika Jeločnika. II. Prihod očeta župana v spremstvu viničarjev in viničaric. III. Saljiva pošta. IV. Parnata bitka. Prosta zabava in ples. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 20 vinarjev, otroci do 10 let so vstopnine prosti. Preplačila se z ozirom na namen, ki ga ima društvo, hvaležno sprejemajo. Za udobnost sl. občinstva je najbolje skrbjeno, obširni prostori (pet sob) in lep vrt. Dobra in točna postrežba zasigurana. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

— **S Turjaka** se nam piše: Prišel je čas bere. Župnik se je pehal od hiše do hiše, a samo v tiste je šel sam, v katerih se čita „Domoljub“ in „Slovenec“. Ko so klerikalci zvedeli, da pride župnik z bisago, so zapirali duri, a zvit gospod je le našel zmiraj kakšna vratica, da je zlezal v hišo. Seveda, ko so ljudje videli, da se ga ne morejo odkrižati, so mu dali nekaj kron, saj je bil vsak vesel, da se je iznebil nadležnega gosta. Drugače je pa bilo pri liberalnih posestnikih. Tja se župnik ni upal sam. Cerkovnika je nagovarjal, naj gre on. A temu tudi ni dalo in natihoma si je mislil, naj gre sam župnik k liberalcem, ko zmiraj čez nje zabavlja. Naposled na dolgo prigovarjanje župnika se je vendar cerkovnik s kislim obrazom odpravil k liberalcem. Seveda dobil je več ko pri katoliških — nekateri so dali celo po 6—8 kron. Ko je mož povsodi pobral, se je odpravil proti župnišču. Župnik, težko ga pričakujoč, ga je vprašal: „No, Janez, kako je, ali je kaj boljše ko pri naših?“. I seveda je bolje,“ je rekel cerkovnik „tu pogledite!“ in stresel je kronice iz žepa. Župniku se je obraz zjasnil, da je zaklical: „Res nisem pričakoval od liberalcev, da bi dali skoraj dvakrat toliko ko naši. Veš, Janez, morebiti bi bilo pa le boljše, ko bi jaz vrgel v koš politiko in pustil v miru liberalce. Potem bi bilo za naju morebiti boljše, zakaj do naših ljudi nimam več dosti zaupanja.“ No, končno se morda res še spreobrne župnik Horvat!

— **Podjetje za pokopavanje mrličev.** Mizar g. Josip Izgoršek v Smartnem pri Litiji je dobil dovoljenje za podjetje za pokopavanje mrličev za politični okraj Litija.

— **Novi šolski poslopji** popolnoma v modernem smislu so zgradili v Vačah in Višnji gori.

— **Iz Novomeške okolice** se nam poroča o letošnji letini tole. Kmetovalci se ne moremo z letošnjo letino nič kaj pohvaliti. Krme pridelalo se je v obče manj kakor lansko leto. Belo žito, bodisi pšenica, rž ali ječmen obrodilo je dobro. Zrnja je sicer v obče manj kakor lansko leto in tudi tako debelo ni, pa je zato težje. Zgodnji krompir je jako bolan, gnije grdo, pozni je veliko boljši. Tega je dosti, ne gnije niti približno tako kakor zgodnji, le od miši in strim je jako poškodovan. Ajda je obljubovala najboljše letno, pa uničila jo je slana, katera je v noči od

25. na 26. t. m. nastala, zlo popolnoma, tako, da večina gospodarjev niti semena pridelati ne bodo. Vničena je po slani tudi pozna koruza, kjer še ni dozorela. Zelja letos tukaj sploh nič nimamo, to ni obrodilo. Šadja je bilo letos le kaj malo. Obrodila so jabolka še še, pa še od teh le najnavednejše domače nizke vrste, žlahtnejše pa ne. Hruške obrodile so še slabše, češpelj je bilo ravno za se omrsiti, t. j. za pokušnjo, kar velja tudi o orehih. Gozdja se je pa pridelalo večinoma več kakor se ga je pričakovalo, in dozorelo je tako dobro, da se je prav dobre kapljice nadejati. Korenja, pese je dosti, kaj da bo z repa, se še ne ve. Vreme je pa za trgatve, katera se ravno kar vrši, kaj neugodno. Mrzla burja brije, katera še celo po snegu diši.

— **Učiteljsko društvo kranjskega okraja** zboruje dne 4. oktobra popoldne ob 2. uri v Škofji Loki. Kdor reflektuje na voz, ki odhaja iz Kranja ob polu ene, naj se prijavi do 2. oktobra pri g. Rusu — Kranj.

— **Pogreb ponesrečenega železničarja na Jesenicah.** Kakor je poročal „Slovenski Narod“, je bil 24. t. m. na jeseniškem kolodvoru povzeto železniški uslužbenec Jožef Prosen. Dne 27. septembra je bil pogreb tega uslužbenca, a pri tej priliki se je zgodilo nekaj, kar naj zve širša javnost, namreč, da nismo tudi po smrti vsi enaki. Župnik Zabukovec, ki je imel kot katoliški duhovnik dolžnost blagosloviti mrliča, ki je ležal namreč v mrtvašnici na pokopališču in ga spremiti v cerkev in od tod zopet nazaj na pokopališče, je obstruiral na nov način, ki je nekaj čisto novega v katoliških obredih in ki je obudil ogorčenje ne le pri vdovi in hčerki umrlega, ampak pri vseh udeležnikih. Pogreba so se namreč udeležili železničarji z vseh krajev in ti so izkazali umrlemu zadnjo čast tudi tem, da so prišli z vencem, ki je imel rdeče trakove. Ti trakovi so pa župnika Zabukovca spravili z ravnotežja, in je odklonil vsako spremstvo umrlega. Umrlega je blagoslovil na pokopališču, od tu je dirjal pred pogrebom v cerkev in iz cerkve zopet na pokopališče. Ljudje so gledali, a tega niso mogli umeti. Vzrok župnikovega dirjanja pred pogrebom je bil torej edino rdeči trak na vencu železničarjev. Ker so pa nekateri železničarji izjavili, da se jim tak slučaj še ni pripetil, oziroma da spremljajo v mestih pogreb, če je tudi 20 in več vencev z rdečimi trakovi, smo radovedni izvedeti, če je to res, oziroma, če je g. župnik Zabukovec pravilno postal.

— **Zasilno šolo** dobi kraj Žiberse-Medvedje brdo pri Logatcu.

— **Zidanje nove cerkve.** V Žireh sezidajo, kakor svoječasno naznanjeno, novo cerkev in podirajo zdaj staro. Ondotnim klerikalcem to ni všeč!

— **Mlekarška zadruga v Cerknici** preneha s 1. oktobrom poslovati. Imajo jo v rokah klerikalci. Ako bodo ti imeli veliko opraviti z mlekarškim združništvom, nam bodo še to zdravo panogo zadržništva skvarili in izpodjedli s svojimi nerednostmi in nerodnostmi zaupanje do njega v ljudstvu.

— **Nezgoda.** Pretekli teden so zmenjavali pri električni napeljavi v Postojni nekatere pohabljenе drogove. Ko so neki drog postavljali, je omanil in padel na 6letno deklico delavca Antona Jurce in ji zdrobil nogo.

— **Nov denarni zavod v Postojni.** Občinski odbor postojnski je v svoji zadnji seji soglasno sklenil ustanoviti v Postojni „Občinsko hranilnico“.

— **Južna železnica** je poslala v Postojno uradnika po imenu Marizza, ki ne zna niti ene besedice slovenski! Kako naj tak uradnik obuje s slovenskimi strankami? Zadrževamo, da južna železnica Marizzo premesti iz Postojne in na njegovo mesto nastavi moža, ki bo Slovenec ali vsaj slovensčine zmožen. To je menda jako ponižna zahteva!

— **Sv. Birohkraci.** V Matenji vasi na Notranjskem so imeli letošnje poletje par dni vojake. Pri nekem posestniku nastanjeni vojak je zbolel na legarju, da so ga poslali v bolnico. Ravno en mesec po odhodu vojaka je pa prišel od županstva ukaz, da se mora prostor, kjer je vojak ležal, razkužiti, da se bolezen ne razširi. Ker je ta prostor zdaj založen s senom, seveda ne kaže drugega, kot zažgati vso vas, ker se je bolezen v teku enega meseca že lahko razširila po vsej vasi.

— **Na Knežaku** je začela nova kmetška posojilnica (rajjaznovka z neomejenim poroštvo) poslovati 24. avgusta. Klerikalci se na vso moč trudijo, da bi temu denarnemu zavodu vzeli ime. V tolažbo jim povemo, da znaša doslej promet že nad 25.000 kron!

— **Šilovitež.** Matevž Dornik iz Zagorja je prišel v ponedeljek v gostilno Ferdinanda Tomazina istotam in iz ljubosumnosti razbil v gostilni

vse ter tudi dva gosta težko ranil. — **Izgubil se je** na postaji v Celju 13 letni deček Jožef Kranjce po domače Videtov iz Nazarjev pri Celju.

— **Toča j. pobila** 22. t. m. v ormoškem okraju in padla 6 minut. Bila je debela kot lešniki. Napravila je precej škode po vinogradih.

— **Slovenski inženir Franc Lupša**, ki je bil dalje časa v Siamu, se vrača v domovino in dospe te dni med svoje.

— **Zgorela** se gospodarska poslopja, krma, vozovi in kmetško orodje ter svinja s tremi mladiči kmeta Hinterlehnerju v Ogļjenaku pri Slov. Bistrici. Škode je 3600 K.

— **Uboj in samomor.** Kakor smo poročali, je neki mož v Lancovi vasi pri Ptuj ubil z motiko Ano Bedrač. Bedrač je bila ubita od svojega moža, od katerega je bila ločena. Uboj se je izvršil vsled medsebojnih preprič. Ubijalec je po činu zbežal. V četrtek 27. t. m. pa je prišel k svoji sestri v Lancovi vasi, kjer se je zastrupil.

— **Nesreča na železnici v Judendorfu.** Pri trčenju osebnega vlaka ob tovorni vlak je bilo ranjenih 11 oseb, in sicer J. Kowald, finančni komisar iz Gradca (zdrobljena rebra na levi strani in druge močne poškodbe); Mellitzer, višji nadzornik finančne straže (hude rane na obeh nogah); Jos. Brovnik, enoletni prostovoljec pri 8. pešpolku (lahke poškodbe na rokah); Šandor Siegnier, agent z Dunaja (poškodbe na nogah); Adalb. Vrabitsch, podobar iz Prage (lahke poškodbe na rokah); Rudolf Soukup, agent z Dunaja (ranjen na stegnu); Ivan Kokonik, sprevodnik iz Maribora (močne rane na glavi); Oskar Kohn, agent z Dunaja (zmlajeno nogo); K. Singer, agent z Dunaja (zmlajeno nogo); Fahrenberger, agent z Dunaja (hudo ranjen na obeh nogah); Jos. Winter, agent z Dunaja (zmlajeno nogo); Viktor Martini, pristav bosanskih železnic, in kurjač Grabušnek iz Maribora. Lahko ranjeni so: Jos. Travnik, geometer iz Zenice (Bosna); Gustav Gerička, ravnatelj tovarne iz Bremana, in Maks Malojja, višji komisar finančne straže iz Gradca. Prvi vozovi osebnega vlaka so popolnoma zdrobljeni, vendar promet ni bil zadržan, ker se je nesreča zgodila na stranski progi.

— **Poročilo** se je Šmihelu nad Pliberkom veleposestnik gosp. Josip Kraut, brat odvetnika g. dr. Alojzija Krauta v Kamniku, z gd. Urško Leitgeb.

— **Utonila** je pri zadnjem velikem deževju v Prevaljah na Koroskem 16letna hči Legatova v fužinskem jezu.

— **Zastrupil se je** na Plati na Koroskem otrok s tem, da je jedel pasje češnje, za čimer je umrl.

— **Neumestna odredba.** Goriško namestništvo je odredilo, da se smejo od 1. oktobra do 31. januarja loviti nekatere vrste ptic, ki so škodljive (?) kmetijstvu, tako vrabci, kosi in škori.

— **Šolske razmere v Opatiji.** Naš opatijski dopisnik nam poroča: V začetku šolskega leta se je vpisalo v hrvatsko šolo 274, v italijansko 22, a v nemško 80 otrok. Kakor je po prvem številu videti, vpisalo se je največ otrok v hrvatsko šolo; to število dosti jasno dokazuje, da se slovanski rodilji v Opatiji (izvzemaš nekoliko narodnih izdajic) zavedajo svojih dolžnosti. To število dokazuje tudi, da so še daleč časi, ko se bode dogotovil tisti nemški most, o katerem Nemci tako radi govore, da ga bodo sezidali od Belta do Adrije in kateri do danes še v megli plava. Kar se tiče italijanske šole, ni vredno o njej govoriti, ker z vsakim letom bolj propada, in mi se samo čudimo (pravzaprav se ni nič čuditi, ker smo v Avstriji), da dežela plačuje za teh 22 otrok dve učiteljski sili, kakor za hrvatsko šolo, v kateri je 274 otrok. Tudi Nemci so mislili, ko so si postavili svojo šolo, da bode kar mrgolelo po njihovi nemški kovačnici slovanskih otrok, katere bi sčasoma po svoje prekovali v pristne Nemce, ali prevarili so se in če bi jih država znatno ne podpirala, bi pač slabo izgledalo z vsem beračenjem naokoli. Vpisalo se je res 80 otrok ali izmed njih je večina nemške narodnosti.

— **Električna železnica Matulje-Opatija-Volosko.** Iz Opatije se nam poroča: Kakor se čuje iz zanesljivega vira, začela bo ta železnica voziti s 1. februarjem 1907 s postaje Matulje-Opatija preko Volosko-Opatije, od koder jo bodo kasneje podaljšali celo do Lovrana. Prebivalci tukajšnjih krajev seveda nimamo nič proti električni železnici, ali tu je drugo vprašanje, vprašanje, katero se bode moralo na vsak način rešiti še prej, predno počne ta železnica voziti. Kdor pozna cesto, katera vodi iz Matulj skozi Volosko in Opatijo, priznal bo, da ta cesta ne more vzdržati poleg prometa, ki je sedaj na tej cesti, še električno železnico.

Mishlo in govorilo se je, da se bo zgradila na državne stroške paralelna cesta nad Opatijo in Volosko, ki bi vodila istotako na Matulje, ali to je sedaj zaspalo in ne govori se več o tem. Po cesti, katera vodi iz Matulj v Opatijo in katera cesta je edina, in poleg tega še zelo ozka, pride na dan okoli 450 vozov, največ seveda težkih, obloženih z opako ali drugimi težkimi stvarmi, poleg tega pa še ogromno število kočij, ki vozijo vsak dan 4 krat na kolodvor Matulje in nazaj. Če pomislimo samo na ves ta vozni promet — poleg tega je cesta v nekaterih krajih tako ozka, da ne moreta dva voza drug mimo drugega — uvideti se mora, da za električni tramvaj toliko časa ni prostora, dokler ne bo zgrajena nad Volosko-Opatijo prepotrebna paralelna cesta, po kateri bodo vozili vsaj težko obloženi vozovi. Radi se pridružimo zahtevi občinstva, ki z vso pravico zahteva, da se mora zgraditi paralelna cesta, ako se hoče uvesti električna cestna železnica Matulje-Opatija-Volosko.

— Nepripranost avstrijskega državnega uradnika. Piše se nam iz Opatije: Pred nedavnim časom se je pritožil tukajšnji izvošček A. R., ki je sicer Nemec, a dostojen in miren človek, v neki zadevi radi električne železnice na c. kr. okrajno glavarstvo v Voloski. Pritožbo mu je sestavil njegov odvetnik g. dr. T., ki ga je vprašal, v katerem jeziku naj napravi to pritožbo. Gospod A. R. je odgovoril, da mu je to vseeno. Ker smo v hrvaški pokrajini, napravil je odvetnik pritožbo hrvaški. Vse drugače si je pa to stvar k srcu vzel g. B. Sch., ki bo mogoče še kmalu okrajni glavar. Ko je pozvani gosp. A. R. prišel pred tega uradnika, pokazal mu je ta pritožbo z vprašanjem — seveda po nemško — ako zna on to čitati, in mu pri tem nekoliko neslanih besedi vrgel pod nos. Gospod A. R. je povedal uradniku, kar mu gre in pripomnil, da njegov odvetnik zna hrvaški in to da mora znati tudi on kot c. kr. uradnik, ako hoče, da bo ta nameščen v teh krajih. Opozarjamo g. B. Sch., naj take in enake reči pusti v miru, sicer ga bomo vselej primerno okrali.

— 155 kilometrov v 20 urah je prehodil v Trstu Francoz Evgen Buer. Hodil je namreč iz Trsta od kavarne „Alla Stazione“ do Barokovelj 21krat semintja. Pot meri 3-7 km.

— Roparski napad. 36letnega kmeta Ivana Blagajno iz Rocola pri Trstu je v četrtek napadlo 6 lopovov, ki so mu preiskali žepa in ker niso našli pri njem več nego 6 kron, so ga začeli pretepati, da je padel na tla in nezavesten obležal. O roparjih ni sledu.

— Aretova a detomorilka. V Trstu so aretovali 30letno likarico Genovefo Fornasari, ki je obstala, da je umorila otroka in ga vrgla v morje, o čemer smo te dni poročali.

— Težka telesna poškodba. Pred tržaškimi porotniki je bil včeraj obsojen na 2½ leti ječe 20letni delavec Rudolf Krt, ki je 15. februarja v neki gostilni sunil nasprotnika dvakrat z nožem v nogo; tudi je bil obtožen poskušene tatvine in razžaljenja straže.

— Samomor vsled ljubice. Zastrupil se je v Trstu 49letni delavec Anton Zennaro, ker je njegova ljubica noseča.

— Skrajna predrznost. V Trstu je mlada ženska poklicala k sebi 5letno dekletce, ki se je z več drugimi igralo na cesti, ji vzela iz uhljev 10 K vredne uhane in izginila jaderno.

— Vlom. V Trstu je vlomil neznan tat v stanovanje zidarja Jurja Grdola in mu odnesel 600 K denarja.

— Na Proseku je pričela trgati 29. t. m., letina kaže biti srednja, kapljica bode izredna — most je dobiti od danes naprej, toliko na znanje interesentnim krogom.

— Počasnost okrajnega sodišča v Kopru. Za rešitev čisto navadnega slovenskega zemljkniškega predloga rabi okrajno sodišče v Kopru nič manj nego dva do štiri mesece. Vzrok temu je, da je pri ondotnem zemljknižnem uradu nameščen le en slovenski uradnik, vsi drugi so pa Lahi. Ali nima predsednik višjega dež. sodišča tržaškega g. Gertscher dovolj sposobnih ljudi na razpologo? Pravijo, da jih ima!

— Hrvatsko planinsko društvo v Zagrebu je letos završilo 31. leto svojega obstanka. Društvo šteje 27 ustanovnikov, 306 rednih članov in 10 podpornikov, skupaj 343. Lani je imelo dohodkov 9944 K 8 vin. in stroškov 2700 K 10 vin. Vrednost imovine je znašala 17.800 K. Društvo je postavilo dosedaj razgledne piramide na Ivančici, na Sljemenu in na Plješivici, planinsko kočjo na Sljemenu ter paviljon pri Kraljevem zdenecu. Do kočje na Sljemenu napelje skoro tudi telefon, za katerega je zagrebska mestna občina dovolila 1000 K pri-

spevka. Poleg kočje namerava društvo postaviti tudi planinski hotel ter na Ivančici namesto lesene železno razgledno piramido. Društvo izdaje svoj list „Planinar“, ki izhaja vsaka dva meseca na 16 straneh in ga člani prejemljejo brezplačno. Članarina znaša 6 K, naročnina na list tudi 6 K (posamezna številka 1 K). Načelnik društva je grof Miroslav Kulmer, urednik listu pa prof. Vjekoslav Novotni v Zagrebu.

— Ljudska posojilnica kupuje Schreyerjevo hišo (Filipov dvorec) v Stritarjevih ulicah. Ima sicer že kupljen svet med Košeninovo in Lloydovo hišo nasproti „Unionu“, a se je premislila tam si postaviti svoj dom.

— Glas iz občinstva. Piše se nam: Pred nekaj dnevi se je pritoževal nekdo v uradnem listu, da je po Sv. Petra cesti, od Franciškanov do jubilejskega mostu, včasih tak promet, da je nevarnost za življenje pasantov, ki hodijo tam, ker ima ravno sv. Petra cesta take ožine in ovinke, kakor nobena druga cesta v Ljubljani, poleg tega pa nima niti pravega trotoira, da bi se mogla dva človeka na njem ogniti. To je resnica. Res pa je tudi, da je postala Sv. Petra cesta še mnogo bolj obljubena, odkar so odprli novo pokopališče, radi česar se bo Udmat polagoma še bolj povzdignil. Na vzhodni strani mesta rastejo stavbe najbolj, stoji največ tovarn, vojašnice, šole, bolnica itd., in za to raste promet po Sv. Petra cesti leto za letom bolj. Nujna potreba je torej, da se promet s kolodvora spelje po drugih ulicah ter se razbremenijo Sv. Petra cesta saj deloma voznega prometa. Naravna in edina pravilna zveza središča mesta s kolodvorom bila bi po Miklošičevi cesti, ko se podaljša preko predilnice. Potreba po tej podaljšavi raste z vsakim dnevom, ker bi bilo po Miklošičevi cesti več kot tretjino bližje nego po Sv. Petra cesti in Kolodvorskih ulicah, (ki imajo tudi ovinke in ožine ter ne delajo na tujca najugodnejšega utisa), in pa polovico bližje, kakor po Prešernovih ulicah in Dunajski cesti. Miklošičeva cesta je široka, moderna cesta, z obojestranskim lepim trotoirrom, ter bi narejala na tujca Ljubljana, če bi prišel po nji s kolodvora, vtis modernega mesta, dočim tega vtisa po Kolodvorski ulici in Sv. Petra cesti ne dobi. Slavni mestni obč. svet z g. županom na čelu se je baval že o podaljšavi Miklošičeve ceste, pa je baje naletel na precejšnje ovire, toda potreba po ti regulaciji je tolika, da spada ta zadeva po našem skromnem mnenju med najaktualnejše občinske zadeve.

— Šampanjska batalja je bila prednočnim v hotelu „Union“. Povodom kako živahnega razgovora med civilisti in oficirji so spili 70 steklenic šampanjca, da je kar pri vratih tekkel.

— Na Drenikov vrh se slavno občinstvo vabi na sveže klobase. Več v inseratih v našem listu.

— Kulturonosci. Snoči sta prišla v neko tukajšnje gostilno dva okoli 24 let stara, čedno oblečena popotna obrtna pomočnika, kjer sta hotela prenočiti. Gostilničar jima je odkazal postelje in takoj tudi povedal ceno. Ker se je tujecma zdela prenočnina previsoka, akopram bi imela oba skupaj plačati samo 1 K, sta se začela z gostilničarjem prepirati, in ko ga je slednji eden dejansko napadel in ga na desnem očesu telesno poškodoval, sta pobrala šila in kopita in zbežala. Oba sta govorila samo nemško, oblečena sta bila v črno obleko, na hrbtni nosita turistne nahrbtnike, po poklicu baje mizarja, doma neke od Inomosta in potujeta proti Trstu. Le žal, da nista prišla v roko pravice, kjer bi se bila poučila, da s tako kulturo mogoče lahko hodita po rajhu, ne pa med „manj vrednim“ narodom.

— Nesreča na železnici. Včeraj popoldne je prišla na j. kolodvoru preizkuševalcu vozov Karlu Hogeju med odbijače leva roka, katero so mu v dlani skoro vso zmečkali. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

— Aretovana je bila včeraj po mestni policiji Katarina Mulejeva, po domače Markova, rojena leta 1890. v Studenčicah, pristojna v Lesce, katero deželno sodišče že od meseca aprila sem zasleduje v policijski tiralnici zaradi hudodelstva goljufije. Oddali so jo sodišču.

— Mrtvega otroka. K tozadevni včerajšnji notici se nam poroča, da ljubljanska policija ni aretovala storilke, ampak je samo ustavila neko gospodično, ki se je iz Zagreba vozila v onem vozu, v kojem so našli zadavljenega otroka. Navedenka ni bila pri zločinu nič prizadeta in je šla po zaslišanju, kamor ji je bilo drago.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Heb 40 Hrvotov. Na Dunaj je šlo 25 kočevskih krošnjarjev.

— Izgubljene in najdene reči. Neka dama je izgubila denarnico, v kateri je imela nekaj čez 10 K denarja. — Trgevskega sodrnik g. Roman Murko je izgubil zlat naočnik, vreden 16 K. — Gdč. Terezija Če-

šnovarjeva je izgubila zlat prstan, vreden 12 K. — Realeo Karel Wenger je izgubil kratko tulo-verižico z dvema priveskoma, vredno 16 K. — Zlato iglo je našel šolski učenec Ivan Tekavčič pri hotelu „Union“. Dobi se na Kongresnem trgu (Souvanova hiša).

— Ljubljanska društvena godba priredi danes zvečer koncert v „Narodni kavarni“ (Gosposke ulice). Začetek ob 9. uri. Vstopnina prosta.

— Danes zvečer svira splošno priljubljeno sekste v prostorih restavracije „Perles“ v Prešernovi ulici. Začetek točno ob 8. uri. Vstop prost.

— Najnovejše novice. Volilno reformo izdeluje ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle ter jo predloži v novembru poslanski zbornici.

— Znani francoski general Picquart je imenovan za divizijskega generala.

— Sultan je vendar le resno bolan. Prof. dr. Bergmann mu je baje nujno svetoval operacijo, toda sultan je odgovoril, da rajši kmalu umre, kakor bi se operiral.

— Protiogrskemu oddelku na milanski razstavi so razkrili atentat, ki bi naj razstavo razstrelil.

— Pevac Slezak, sloveči tenorist dunajske opere je sklenil z nekim gramofonskim društvom pogodbo, da mu bo 10 let pel za gramofon, a društvo mu bo zato plačalo na leto samo — 8000 kron. Nekoliko valjevcev, za katere je pel, niso uspeli, in društvo ga je zaprosilo, naj še enkrat poje. Slezak je prošnjo odbil. Sedaj ga je družba tožila za odškodnino, ker je pel tudi za druge družbe, dasi se je obvezal peti le za njeno družbo. Slezak pa trdi, da je imel z drugimi družbami pogodbe že poprej ter jih ni mogel odpovedati. Ker pa je Slezak zvedel, da je ista družba plačala pevki Selmi Kurz 20.000 K za 10 pesmi, je tudi zategadelj tožil družbo, ker mu je zagotavljala, da je on edini njen pevec.

— 85letna obravnava. Dne 21. julija 1821 se je peljal iz Benetk kapitan Luka Florio na manjši ladji, ki je bila napolnjena s praznimi sodi. Namenjen je bil v Mytelling, a tam kupi na račun svojega očeta olja. Pri Andreas Orocu je srečala ladjo turška fregata in ukazala ustaviti se. Kapitan Florio je ukaz izpolnil in nato je vstopil na ladjo neki turški častnik z 20 pomorščaki, se legitimiral kot častnik fregate Ovidio in zahteval vse vladne listine v pregled. Odredil je, da so ponarejene, polastil se je ladje in denarja 72.000 frankov in odpeljal kapitana in moštvo seboj v zapor. Še le po petih mesecih se je posrečilo avstrijskemu konzulu oprostiti kapitana in moštvo ter prisiliti turško oblast, da povrne škodo. A ta je ponudila v ta namen 10.000 turških funtov, kar je Florio odklonil. Proces se je pričel že takrat, a ga ni končal ne oče, ne sin, kapitan Florio, ker sta oba prej umrla. Sedaj je dovolilo avstrijsko ministrstvo za zunanje zadeve, da nadaljuje proces nečakinja Floria, ki se piše Hartlieb. Ta ga misli speljati do konca.

— Novo zlato polje v Ameriki. Ameriška vlada je poslala v notranje dele Kanade komisijo, da preišče svet glede rudništva. Komisija je prišla do reke Peace River, 17 milj od meje, v malo znane pokrajine, kjer še živi bivol. In tukaj so našli več tisoč oralov sveta, ki je pokrit z debelo močvirno plastjo, pod njo pa je skrilovje, ki je polno zlatega zrnja. Prve preiskave so pokazale, da je v vsaki toni zlata do 128 mark vrednosti.

— Nemški sodniki zametujejo cesarjeve besede. Nedavno je nemški cesar rekel pri neki vojaški paradi, da morajo vojakovi ukaz postreljati tudi svoje starše. Neki socijalist se je bavil na javnem shodu z mehkočutnim cesarjevim naukom ter izjavil: „Starši morajo svoje sinove vzgojiti tako, da ne bodo streljali na očeta in mater, ako se jim to zapove pri vojakih.“ Zaradi teh besedi je bil govornik obtožen „ščunjanja zoper naredbe oblastnij“. Sodniki pa so bili vendar tako pametni, da so socijalista oprostili, češ, ker ni zakona, ki bi določal, da morajo otroci staviti poslušnost oblastnim nad dolžnost napram staršem.

— Čuden sport se je razvil med domišljavimi mladimi Amerikanci, ki bi radi pokazali, koliko sveta so že prepotovali. V ta namen prilepijo svoje kovčke s tovarnimi znamkami raznih mest in dežel. V Brooklinu se je v stanovilo posebno podjetje, ki za par dolarjev takim norcem nalepi vse kovčke s tujimi znaki, tako da misli nepoučeni svet, da je lastnik kovčka že res prepotoval ves svet.

— Mohamedani v Londonu. Mohamedanska vera se je začela zadnje čase vedno bolj širiti po Angleškem in Ameriki. Tako je v Liverpoolu „mohamedanska družba“, ki ima nalogo, razširjati Mohamedove nauke. Vodja družbe, Quilliam, je intimen

sultanov prijatelj in visok turški dostojanstvenik, ki je v mladosti prestopil v turško vero ter „kuša sedaj zanj pridobiti še svoje rojake Angleže. Spreobrnil je na Angleškem že 500 oseb k islamu. V Londonu je 3000 mohamedanskih vernikov, ki dosedaj še nimajo svoje mešaje, vsled česar je sedaj sklenjeno, da se na najlepšem prostoru ob glavnem mostu v Londonu zgradi velika mešaja za dva milijona. Polovico stroškov je podaril neki indijski princ.

— Črna armada. Glasom najnovejše statistike šteje red jezuitov 15.564 članov, ki so raztreseni po celem svetu, in sicer v Italiji 1922, v Avstro-Ogrski 1199, v Belgiji 1150, Franciji 4336, Španiji 3414, v Angliji in v Ameriki 2804. Razen tega je porazdeljenih po svetu 1455 jezuitov, ki pripadajo sicer nemški provinciji, a morajo živeti v prognanstvu. Seveda so to naštetih le pravi jezuiti v kuti, dočim je število takozvanih „afiliiranih jezuitov“, ki imajo po vseh državah visoke službe in dostojanstva ter delujejo tajno za svoje črne bratce, že mnogo večje.

— Pijančevanje med ženstvom. Statistika o notoričnih pijančih na Nižjeavstrijskem izkazuje žalostno dejstvo, da je od leta 1904 do 1905 naraslo število pijancev od 2939 na 2970. A najzlastnejše pri tem je dejstvo, da se je število pijančujočih žensk pomnožilo za 47, a to samo na Dunaju. Moškim pa se mora dati dobro spričevalo, kajti število notoričnih pijancev se je v isti dobi zmanjšalo za 15.

— Čebele ustavile delo v tovarni. V tovarno za bonbone v Markirhnju pri Strassburgu je nedavno priletelo par čebelnih rojev. Zasedli so vse prostore, stene, okna, vrata itd., tako da so morali delavci zbežati ter ustaviti delo. Čebele so posrkale vse tekoče sladiče.

— Značilno za deželo lepih čednosti. „Niederlausitzer Anzeiger“ je prinesel nedavno sledeče oznanilo: „Ljubim vojakom, ki so nam za časa kratkega bivanja v našem mestecu prirideli nekoliko presrečnih uric, kličemo srčni „zdravstvujte“ in na „svidenje“. Sedemnajst meščanskih hčerk.“ — Zahvala odpira globoko perspektivo!

Telefonska in urzjavna poročila.

Dunaj 29. septembra. Cesar je danes dopoldne sprejel ministrskega predsednika Wekerla v posebni avdijenci, ki je trajala eno uro. Popoldne ob treh je bila skupna ministrska seja, na kateri se je obravnavalo o državnem proračunu.

Dunaj 29. septembra. Danes so odkrili spomenik „deutschmeisterov“; cesarja je zastopal nadvojvoda Evgen, veliki mojster nemškega reda.

Inomost 29. septembra. Tu vlada kolosalno razburjenje. Pred porotnim sodiščem se je pripetil dogodek, ki nima enakega v analih avstrijskega pravosodstva. Pred porotnim sodiščem se je od ponedeljka obravnava o zavratnem umoru dež. sod. svet. Rathoferja. Danes bi se imela pravda končati. Ob devetih je jel govoriti drž. pravdnik. Nato se je oglašil za besedo zagovornik dr. Ritter ter dokazal, da sta dva porotnika izven sodišča razpravljala z dvema osebama o prašanju krivde obtožene Rutthofer ter s tem prelomila svojo prisego. Na vprašanje, ako je res, sta dotični porotnika priznala, da sta prelomila prisego. Zagovornik Ritter je nato rekel: „Vi ste vsled tega nesposobni, da bi še nadalje opravljali posel porotnika“. Predsednik je zagovornika zaradi teh besedi poklical k redu. Dr. Ritter je nadaljeval svoj govor, izjavil, da odklanja tako porotniško klop in očital predsedniku, da s pritiskom deluje na porotnike ter zagrozil, da se bo odstranil od obravnave. Občinstvo je zagovorniku ploskalo. Predsednik je zagrozil, da bo dal vsakega osem dni zapreti, ki bo dr. Ritterju ploskal. Drž. pravdnik je v svojem govoru prizal, da sta res porotnika prelomila besedo. Zagovornik je izjavil, da se ne umakne nobeni kliki Nato mu je predsednik od vzel besedo. Obravnava se je pre-

kinila in po dvehurnem posvetovanju je predsednik razglasil, da se dr. Ritter obsodi na 100 K, oziroma 10 K dni zapora zaradi nepristojnega vedenja napram sodišču oziroma predsedniku in ker je rekel, da predsednik deluje na porotnike s pritiskom. V drugem oziru pa sodni dvor ne more soditi in prepušča sodbo na sodišču. Obravnava se je nato odložila. Predsednik nadsodiščar baron Call je dospel semkaj. Nadsodišče bo v tej zadevi razsodilo najbrže že v ponedeljek.

Lvov 29. septembra. V Varšavi je neki mladenič ustrelil v gledališču plesalko Šipensko. Občinstvo, ki je mislilo, da je bila vržena bomba, je prestrašeno bežalo iz gledališča. Atentator je nato sprožil samokres proti sebi, a se ni nevarno ranil.

Petrograd 29. septembra. Zatrjuje se, da je carjevo zdravje tako omajano, da se misli uvesti regentstvo. Regentstvo bi naj bilo v rokah carice vdove in velikega vojvode Nikolaja Nikolajeviča.

Petrograd 29. septembra. Zatrjuje se, da bodo volte v duma razpisane takoj po Božiču. Nova дума se sestane 5 marca. Voliti je treba 570 poslancev.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Trdnješe in višje cene na žitnem trgu iz pretekle sobote prešle so v prvo polovico tekočega tedna ter se dan za dnem dvigale. Bojazen, da bi ne ostali za poznejše mesece neprekrbljeni s primeroma cenim blagom, oživila je kupčijo, kar ravno je dalo značaj tendenci. Povpraševanje postalo je obsežnejše — producenti pa so priliko izrabili ter umaknili prejšnje nizke ponudbe. Vodni dovozi niso zadoščali potrebi. Spričo dobre letine pa za enkrat ni bilo pričakovati, da bi se ta trdnost ponavljala nepretrgano — in res sta nam zadnja dva dneva prinesla zopet mlačnejšo tendenco. Precejšnji povisek tekom nekaterih dni se ni mogel več zdržati v celaj višini.

Pšenica se je izmed drugih cerealij začetkom tedna najbolj ojačila, vendar pa celotedenski povisek v kurzu ne presega mnogo 20 vin. Efektivno blago je bilo preko tedna le po dokaj boljših cenah dobavno, nadejati pa se je, da pridemo še na prejšnji nizki nivo nazaj, ako ne bo jesensko vreme neugodno uplivalo na še rastoče poljske pridelke.

Koruzna se je vendar povzpela nad ceno gld. 5 — za majev kurz, ker baje mrzlo vreme ne upliva dobro na stojiče koruze. Ker pa se je vreme zboljšalo, bodo lahko pričeli s spravljanjem blaga, okolnost, ki mnogo upliva na majev kurz.

Oves je tendiral celi teden trdno in višje, vendar pa se je celi doseženi povisek do 10 vin. znižal.

Moka je vsled višjih cen pšenice naznanila povisek, čeprav vsi mlini trpe na bolezni velikih zalog temnih mok. V času namreč, ko je bela moka razmeroma ceno, seza ves konzum po svetlejših vrstah, zane-marja pa srednje moke, ki dajo dejansko najokusnejši kruh — boritelji proti rastoči draginji bi to dejstvo lahko izkoristili v svoj prid.

Otrobi se istotako draže, ker postaja povpraševanje vedno obsežnejše, dočim so zaloge zelo skrčene, kar je umevno, ako mlini skušajo produkcijo omejiti na najpotrebnejše, da si ne napravijo prevelikih in lahko zgubonosnih zalog srednjih in nižjih mok.

Sladkor. Kartel je sklenjen; nove cene bodo najbrže odločevale od meseca do meseca ter jih izdajo 1. oktobra t. l. Točnega blaga primanjkuje, cene vsled tega višje.

Petrolej je predvčerajšnjim ceno za 1½ K dvignil.

Riž tendira trdno.

Jedilno olje nagiblje k nadaljnim poviskom.

Kava ne naznanja sprememb proti prejšnjemu tednu.

Spirit je cene za 2 K dvignil.

Častite naročnike „Slovenskega Naroda“, katerim poteče koncem tega meseca bodisi mesečna ali četrtletna naročnina, prosimo vljudno, da nadaljno naročitev kar najpreje ponovno, da jim pošiljanje lista ne prestane. — Doklej je plačano, je razvidno na naslovnem ovitku.

Mnogostanska poraba. Gotovo ni do-
mačega zdravlja, katero se da tako mnogo-
stransko porabiti, nego „Mollo-vo francosko
zganje in sol“, ki je takisto bolezni utešu-
joče, ako se namaže z njim, kadar koga
trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in
živce krepilno in je zatorej dobro, da se
priliva kopeljem. Steklenica K 1.90. Po post-
nem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan
lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik,
DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi
zahtevati je izrecno MOLL-ov prepart,
paznoma z varnostno nalepko in pod-
pisom 6 31-13

Hripavost in katar. Ob hripavosti in
lahkem vnetju vratu jako dobro služi ce-
sarski borax z vodo zgrgljan. Ob nahodu
se priporoča nekaj minut skriti v nos mlačno
vodo s cesarskim boraxom in kmalu bo
nahod prijetno slajšan in odstranjen.

Regulacija telesnega odvajanja je
glavni pogoj v zdravljenju nerednosti pre-
bave. Premočna sredstva za odvajanje so
kakor znano škodljiva. Zato se uporablja
jako lahko odvajajoče sredstvo, ki nima
nobenih stranskih učinkov in ki ne škoduje
prebavi, temveč jo vzbuja in krepi, to je
balzam dr. Rose za želodec iz lekarne B.
Fragnerja, c. kr. dvor. dobavitelja v Pragi.
Dobiva se tudi v tukajšnjih lekarnah. a

Se dobi povsod!
Kalodont
885 neobhodno potrebna zobna Crème 29
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave

Motenje v odvajanju

je vzrok tisočih bolezni in skoro neverjetno
se zdi, če se pomisli na to splošno znano
dejstvo, s kakšno ravnodušnostjo da prezira
večina kulturnih ljudi to bolezen, katere od-
stranitev je prvi in najvažnejši del v gojenju
zdravja. Steklenica rogaškega tempelj-
skega vrelca vsak dan k vinu pomaga
proti takim boleznim, ne da bi škodovalo
navadnim življenjskim poslom; zato prekaša
vsa druga sredstva, ki imajo isti namen,
zaradi svojega mehkega, neočividnega učin-
kovanja.

Posilno varovano
Vsi v ponarejanje in po-
natiskovanje kazni
Edino pristen je Thierryjev
balzam
le z zeleno znamko „redovnice“
Strogo strogo, neprekinjeno
proti slabemu prebavljanju, krcem
želodcu, koliki, kataru, prsim
boleznim, influenci itd. itd.
Cena 12 malih ali 6 dvojnih
steklenic ali 1 velika specialna
steklenica s patent. zamaškom
K 5.- franko.
Thierryjevo centifolijsko mazilo,
povsod znano kot non plus ultra
proti vsem se tako starim ranam vnetjem, reinitvam, ab-
scesom in oteklina vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3.60
se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.
Brosura s tisoč originalnih zahvalnih pism gratis in franco
V zalozgi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih
drogerijah. 445-41

Aurova luč.
Pristni in polno-
vredni so samo naši
izvirni žarilci, ki nosijo
v varnost občinstva
pred ponarejanjem na-
stopno na žarilec razločno
vidno znamko
AUERLICHT
Žarilec 60 h, šteditelj ža-
rilec 55 h, cilindri 30 h
in 20 h z dostavljanjem
na dom. 3220-2
Dobivajo se v plinarni v Ljubljani.
Aurova družba na Dunaju IV.1.

Po vseh kulturnih
državah re-
gistrirana za
srajce
in ovratnike
in manšete
Na drobno
ue
proda-
java.
M. Joss & Löwenstein
c. in kr. dvorna dobavitelja PRAGA

Proti zobobolu in gnilobi zov
izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda
ki uradi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom i K.
Bl gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnilobi
zob zato jo vsakemu najtopleje pripo-
ročam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melus. ustne in zobne vo e.
Dovolim, da to javno oznamite, ker
je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1906.
Dez. lekarna Mil. Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
leg. novozgrajenega Fran Jožetovega
inbil mostu 48-38

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za dilaško kuhinjo v Kranju. Gosp.
A. Ciuha v Ljubljani K 10. — „Lebet“, ki
sta ga prepustila dva turista na Sv. Joštu,
ker se jima je mudilo v Kranj. — Lepa hvala!

Umrli so v Ljubljani.

V vojaški bolnici:
Dne 27. septembra: Friderik Bahner,
pešec, 23 let. Tumor cerebri.

Borzna poročila.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani
Uradni kurzi dun. borze 29. septembra 1906.

Maloobsejni papirji	Dinar	Blago
4% majoka renta	98.80	99.99
4% srebrna renta	100.05	100.25
4% avstr. krona renta	99.15	99.35
4% zlata	116.55	116.75
4% ogrska krona renta	94.90	95.10
4% zlata	112.40	112.60
4% posojilo dež. Kranjske	98.60	99.60
4% posojilo mesta Spiljet	100.50	101.50
4% posojilo mesta Zadar	99.30	100.30
4% bos.-herc. železniško	100.05	101.05
4% posojilo 1902	99.25	99.75
4% češka dež. banka k. e.	99.10	99.60
4% zast. pisma gal. dež.	100.10	101.10
4% hipotekne banke	105.00	106.00
4% pr.	105.00	106.00
4% zast. pisma innerst.	100.20	106.70
4% zast. pisma ogr. centr.	100.00	100.30
4% z. pis. ogr. hlp. ban.	100.00	100.30
4% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	100.00	101.00
4% obl. češke ind. banke	100.00	101.00
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.90	100.00
4% prior. dolenskih žel.	99.50	100.00
4% prior. juž. žel. kup. 1/4.	317.50	319.50
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100.00	100.80

Srečke	215.00	220.00
od l. 1860 1/2	275.00	277.00
od l. 1864	153.50	155.50
izseke	281.00	289.00
zem. kred. I. omistije	288.00	295.00
II.	258.00	266.50
ogrške hip. banke	97.00	105.80
srbske a hrs. 100.	161.20	162.25
turške	21.70	23.70
Basilika	453.00	464.00
Kreditne	78.00	83.00
Inomoške	85.00	92.00
Krakovske	55.00	62.00
Ljubljanske	48.00	50.00
Avstr. rdeč. križa	28.75	30.25
Ogr.	55.00	60.00
Rudolfove	70.00	76.00
Salcburške	16.85	161.85
Dunajske kom.	182.00	184.00

Delnice	182.00	184.00
Južne železnice	676.75	677.75
Državne železnice	177.00	178.00
Avstr.-ogrške bančne deln.	671.75	672.75
Avstr. kreditne banke	813.50	814.50
Ogrske	242.00	242.50
Živnostenske	723.00	726.00
Premogokop v Mostu (Brüx)	607.50	608.50
Alpske montan	2813.00	2823.00
Praške žel. ind. dr.	578.60	579.60
Rima-Muranyi	292.00	293.00
Trboveljske prem. družbe	580.00	584.00
Avstr. orožne tovr. družbe	159.50	161.00
Češke sladkorne družbe		

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 28 septembra 1906.					
Cena po 100 kg.					
Pšenica	za	oktober	.	za	50 kg K 10.13
Žito	"	oktober	.	"	50 " " 6.13
Koruza	"	maj 1907	.	"	50 " " 5.07
Oves	"	oktober	.	"	50 " " 6.82
Cena po 100 kg.					
5 ceneje.					

Meteorološko poročilo.

September	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
28	9. sv.	745.9	8.6	sl. svzh	jasno
29	7. sv.	744.0	2.0	brezvetno	megla
30	8. pop.	740.8	14.9	sl. jvzhod	jasno

Srednja večerajša temperatura: 8.6°, nor-
male: 13.1°. — Padavina v mm 0.0.

Franciška Petrič
zasebnica
dne 28. septembra, ob 3. uri popoldne po dolgotrajni in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v 65. letu svoje starosti mirno v Gospodu preminula. Pogreb drage rajnice, ki jo priporočava v blag spomin, bode v nedeljo, dne 30. septembra ob 1/4. 4. uri popoldne iz deželne bolnice k Sv. Križu.
Sv. maše posmrtnice se bodo brale v raznih cerkvah. 3528
V Ljubljani, 29. septembra 1906.
Ivan Petrič, šolski voditelj na Rudniku pri Ljubljani. Jos. Petrič, tovarnar na Viru pri Domžalah.
Mesto vsakega posebnega naznanila.

Franciške Teršan
zasebnice
ki je po dolgi, mučni bolezni, pre-
videna s svetostajstvi za umirajočo, v petek, dne 28. septembra ob pol 8. uri z vč. v Gospodu zaspala.
Zemljski ostanki drage pokojnice bodo prepeljani v nedeljo, dne 30. septembra 1/4. 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Kolodvorske ulice št. 18 na pokopališče pri Sv. Križu in po-
loženi k zadnjemu počitku.
Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi pri Sv. Petru. Blaga pokojnica bodi priporočena v blag spomin in molitev.
V Ljubljani, 29. septembra 1906.
Brez drugega naznanila. 3533

Zahvala.
Za mnoge dokaze srčnega so-
čutja v dolgotrajni in mučni bolezni
in o smrti svojega iskreno ljublje-
nega soproga, gospoda
Franca Dolinška
izrekam tem potom v svojem in v
imenu sorodnikov najiskrenejšo za-
hvalo. Zlasti se najtopleje zahva-
ljujem preč. g. župniku in preč. g.
kaplanu krškemu, gg. meščanom in
obrnikom ter slavni požarni brambi
iz Krškega, Vidma in Leskova, ter
vsem drugim p. n. gospem in gos-
podom za spremstvo dragega mi
pokojnika k njegovemu zadnjemu
počitku.
V Krškem, 28. septembra 1906.
3526 **Franja Dolinšek.**

Pri otročjih boleznih
potrebujejo se često k slinje preganjajoča
sredstva in zatorej opozarjajo zdravniki
zaradi milega vplivanja svojega na
GISSHÜBLER
katero rad zapisujejo pri želodčevi ki-
slini, škrofeljnih, krvici, otekanji žlez
i. t. d., ravno tako pri katarh in sapniku
in oslovskem kašlju. (Dvornega svetnika
Löschner-ja monografija o Giesshübl-
Slatini.) 94-2

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju
in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih
specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Mizar
(predelavec).
Išče se takoj dober mizarški po-
močnik, ki je izvežban pri strojih za
obdelovanje lesa in sicer za izdelovanje
hrastovih deščic in v polaganju meh-
kega poda proti stalni službi.
Pojasnila daje in sprejema ponudbe
upravištvu „Slov. Naroda“. 3330-1

Boljše službe
se z največjim uspehom iščejo z ogle-
šanjem v našem
kolektivnem oglasniku
v
„Neue Freie Presse“
in v
„Neues Wiener Tagblatt“.
Tudi za naznanila
kupovanj in prodaj
ali za pridobitev zveze s
kapitalisti
je njegova poraba prav primerna.
Prospekt zastoj,
M. DUKES nasl.
anončna ekspedicija
za vse časopise tuzemstva in inozemstva
na Dunaju K.

LJUBLJANSKI ZVON
MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXVI. (1906).
Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki
po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji
vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt
leta 2 K 30 h.
Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Národna Tiskarna“ v Ljubljani
Vino
Jako dobro belo vino, letnik 1905, kakor
tudi izvrsten renski rezling iz l. 1904
in 1905 ima poceni na prodaj vitez
pl. Thierry v Sromljah, okraj Bre-
žice ob Savi.
Vsa natančnejša pojasnila daje
Franc Warlez
v Brežicah.
3519-1

„SLOVENSKI NAROD“
se prodaja v posameznih izvodih po 10 vin. v sledečih trafikah:
Ljubljana:
Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve
ulice št. 10.
Blažnik L., Stari trg št. 12.
Blaž M., Dunajska cesta št. 14
Dolenc Jerca, Prešernove ul. 52
Elsner M., Kopitarjeve ulice 1
Fuchs H., Marije Terezije cesta
nasproti Kolizeja.
Hinner Alojzija, hotel „Union“.
Kanc A., sv. Petra cesta št. 14
Kleinstejn J., Jurčičev trg št. 3
Kos I., Kolodvorske ulice št. 26
Košir Julija, Hilšerjeve ulice št. 12
Kristan Iv., Resljeva cesta 24.
Kustrin A., Breg št. 6.
Kužar J., sv. Petra cesta št. 52
Mirzlikar A., Sodnijske ulice št. 4
Pichler I., Kongresni trg št. 3.
Sever M., Gosposke ulice št. 12
Sušnik J., Rimska cesta št. 18
Svatek J., Mestni trg št. 25.
Šešark F., Šelenburgove ulice št. 1.
Tenente R., Gradaške ulice št. 10
Treo Julija, Sv. Petra cesta št. 36.
Ušeničnik Fr., Židovske ul. št. 1.
Velkovich A., Sv. Jakoba trg 8.
Weinert H., južni kolodvor.
Šiška:
Franzot M., Spodnja Šiška na
kolodvoru.
Kotnik J., trgovec v Šiški.
Glince pri Ljubljani:
Traun Janko, trgovec.
Kamnik:
Ažman Marija, trafika.
Škofja Loka:
Žigon Matej, trgovina in trafika
na Glavnem trgu št. 34.
Kranj:
Florian Karl, knjigotržec.
Tržič:
Ahačič Jos., trgovec.
Radovljica:
Homan Oton, trgovec.
Zgoše, Begunje pri Lescach:
Jagodic Matija, posestnik, trgo-
vec in gostilničar.
Lesce (v bufetu na kolodvoru):
Legat Ivan, gostilničar in posestnik.
Bled:
Pretnar Ivan, trgovec.
Javornik (Gorenjsko):
Zorè Leopold, trgovec.
Hrušica (Gorenjsko):
Podpac Štefan.
Bohinjska Bistrica:
Grobotek Mijo, trgovec.
Jesenice:
Mesar J., posest. in gostilničar
Schwarz Julija, na kolodvoru.
Ribnica:
Lovšin Ivan, trgovec.
Novo mesto:
Kos Josip, knjigovez
Boštanj pri Radni:
Dermelj Alojzij, posestnik in
trafikant.
Krško:
Stanzer Henrik, trgovec.
Raka pri Krškem:
Varšek Ivan, trgovec.

Gostilna
v Ljubljani se odda v najem.
Kje — pove upravištvu „Slov.
Naroda“. 3505 1
Sode
vinske od 300 do 700 litrov vsebine
proda po nizki ceni 3465-3
Fran Cascio
Vegove ulice št. 10.
Kadi važnega vzroka se takoj
odda v najem 3531-1
manufakt. trgovina
pod jako ugodnimi pogoji.
Trgovina je tik velikih tovarov v
večjem kraju na Spod. Štajerskem.
Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

Vrhnik:
Gostilna Mantua (Fran Dolenc)
Logatec:
Rus Jos., trgovec.
Črni vrh nad Idrijo:
Lampe Ivan, trgovec.
Cerknica:
Kravanja Anton, trafikant.
Pogačnik Alojzij, trgovec;
Popović Janko, trgovec;
Werli Kaolina, trafikantinja.
Begunje pri Cirknici:
Stergulec Ivan, hišna št. 31.
Staritr pri Ložu:
Benčina Ivan, trgovec.
Postojna:
Marinšek Jakob, prodajalec.
Št. Peter na Krasu:
Schmelzer J., na kolodvoru
Ilirska Bistrica:
Tomšič Roza, trgovka
Senožeče:
Zelen Ant., gostilničar in trafikant
Komen pri Nabrežini:
Lucija od Švara, trafika.
Zidani most:
Peterman Mary, trafika na kolo-
dvoru.
Celje:
Miklauc Marija, trafika v „Na-
rodnem domu“.
Celovec.
Sowa Josip, časopisni biró.
Gorica:
Bajt J., ulica Campo Sarto št. 43.
Gabršek A., knjigotržnica
Hovanski Ivan, Via Corno št. 22
Kvibelj Peter, Kapucinska ul. 1
Leban Tereza, Corso G. Verdi
št. 21.
Schmelzer Karel, trafika na ko-
lodvoru.
Schwarz Josip, trafika, Šolska
ulica št. 2 (via scuole 2)
Nabrežina:
Na kolodvoru.
Divača:
Na kolodvoru.
Trst:
Grammaticopulo Aristide, Pi-
azza Barriera vecchia (vogal
ulice Bosco št. 1).
Lavrenčič Mihael, Piazza Ca-
serma št. 1.
Može Karolina, ulica Miramare
št. 1
Stanič Št., ulica Molin piccolo
št. 8.
Opatija:
Tomašič Anton, trafikant.
Pulj:
Schütz Marija, trafika na postaji
državnega kolodvora
Reka:
Časopisni biró „Globus“, via
Adamich št. 2
Sikič Gjura, trgovec, via An-
drassy št. 7
Trbojevič Gjura, Via del Molo.
Dunaj:
Hočevar Helena, trafikantinja,
VIII. Alserstrasse št. 9.

na vse mroe zurnale, na
sasnike ter knjige.

Dr. Ivan Oražen

naznanja, da se zdravi v njegovem ortopedičnem zavodu na Turjaškem trgu št. 4: raznovrstno skrivljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja i. t. d. Vse se izvršuje pod osebnim nadzorstvom dr. Oražna, ki daje pojasnila od 9.—10. dop. in od 2.—3. ure popoldne v Wolfovih ulicah št. 12, I. nadstr.

3477-3

Okoli 150.000 konjskih sil imamo v napravah

sesalnega plina

našega sistema v prometu.

Zelo majhna poraba goriva.

Najcenejši obrat

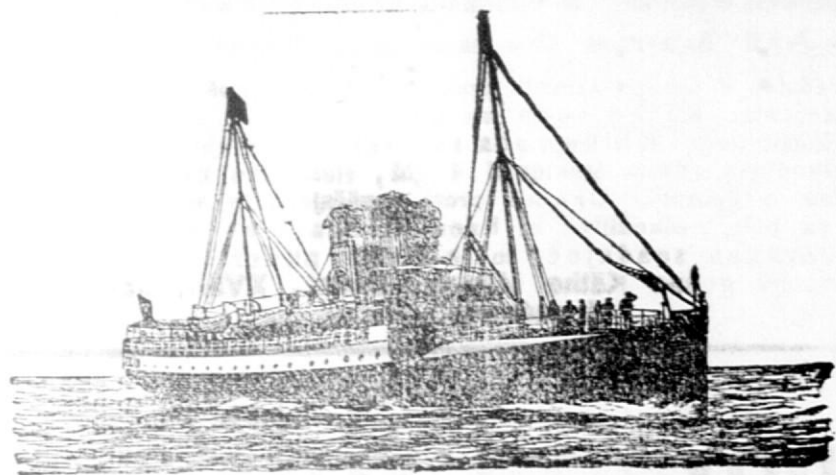
Langen & Wolf

tovarna za motorje

na Dunaju X.,

Laxenburgerstrasse 3.

Vse običajne velikosti do 160 PH
so vedno v delu in se dobivajo v
3119-5 primernem roku.



CUNARD LINE.

Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja 3108-54

V AMERIKO.

Vsaki 14 dni vozijo parniki, opremljeni s po dvema vijakoma in brezžičnim brzojavom, noseči po 10.000 ton

v smeri TRST-NEW-YORK.

Pojasnila in vozne liste daje glavni zastopnik:

ANDREJ ODLASEK, Ljubljana, Slomškove ulice 25.

Bliznji odhodi parnikov iz Trsta: „Pannonia“ v ponedeljek, 1. oktobra 1906; „Carpathia“ v ponedeljek, 15. okt. 1906; „Ultonia“ v ponedeljek, 22. okt. 1906.

Velik krah.

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgozlj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov američanskih patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov "jedlinih žlic;
- 12 komadov "kavnih žlic;
- 1 komad američanska patentirana srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad američanska patentirana srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 komadov angleških Viktorie čisto za podklado;
- 2 komada efektnih na viznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnica za sladkor.

3514-1

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji zavajam se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega patentiranega srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandtstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Cistični prašek za njo stane 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvideček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljatelj krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Ljubljana jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp.

Tomaž Božanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno. — Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Bohm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Sarajevo, 22. oktobra 1904.

S poslanim jedlinim orodjem sem prav zadovoljen.

Mihail Kovačević, ravnatelj pom. uradov pri dež. vladi v Sarajevu.

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani
Rimska cesta št. 2. Hilserjeve ulice št. 5.

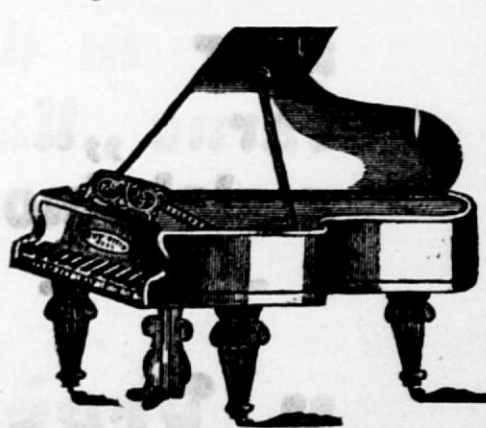


WARBINER

ovni

piani so

neprekosljivi



Prepričajte se osebno.

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, električni. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi naposodo. Poprave, uglaševanja se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene, 5letna garancija. 2159 33

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše



žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Naznamim naročnikom se pošilja s povzetkom.

J. KEBER

v Ljubljani

na Starem trgu št. 9

priporoča

svojo tovarniško zalogo suknenega, platnenega in perilnega blaga, perila, kravat, modercev, vencev in šopkov za neveste ter nagrobnih vencev po izredno nizkih cenah.

Potrebnščine za krojače in šivilje.

G. ČADEŽ

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

polag Urbančeve manufakturne trgovine

priporoča 40

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerne.

Postržem točno.

Jos. Eberle

urur
trgovec z zlatnino in srebrnino

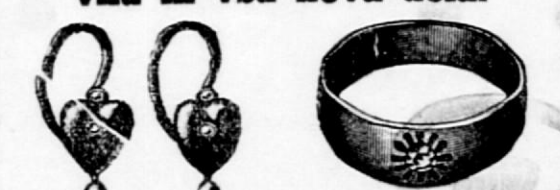
na Mestnem trgu št. 13

filijalka:

na Mestnem trgu št. 17

priporoča svojo veliko zalogo predelanih ur iz prvih tovarn, budnik, stenskih, salonskih in ur na nihalo, briljantov, zlatnine in srebrnine. Namizna oprava iz kitajskega srebra.

Lastna delavnica za popravila in vsa nova dela.



Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljšo, prosto bencina, smole, petroleja ter kislin brez konkurence, brez vsacega duha po najnižjih cenah:

na drobno 1 kg. po 60 h, na debelo po 50 h.

Novo! Patentirano Novo!

nepremočljivo mazilo za poobrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

HLODE

kupuje po najugodnejših cenah proti gotovini parna žaga DEGHENGHI v Ljubljani

in sicer:

hrastove,	dobele od 30 cm naprej,	kubični čevljev K 1-20	
smrekove,	" " " " " " " "	" " " " " "	0 64
jelkove,	" " " " " " " "	" " " " " "	0 57
bukove,	" " " " " " " "	" " " " " "	0 56
borove,	" " " " " " " "	" " " " " "	0 58
Frize hrastove,	kvadrat meter	" " " " " "	2 20

3205-10

franko Ljubljana, na državni kolodvor v Šiški postavljeno.

Hlode pod mero ali škart eno tretjino manj.

Štev. 494.

3509-1

Natečaj.

Razpisana je

služba sanitetnega distriktnega zdravnika

v Vojniškem trgu, obsegajoč občine: trg Vojnik, Bezovica, Višjaves, Škofjvas, Frankolovo, Novacerkva, Dobrna in Šmarten v Rožni dolini. Kot zdravnik ima tudi razširjeno privatno poslovanje. Zahteva se znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi.

Prošnje naj se pošljejo podpisane na načelniku do 31. oktobra 1906.

Višjaves pošta Vojnik pri Celju,

dne 21. septembra 1906.

Načelnik: J. Lipuš.

Podpisana uljudno naznanjam, da zopet otvorim s 1. oktobrom svoj najbolje znani

hotel „Štemarje“ v Škofji Loki

kjer se bom potrudila zadovoljiti svoje cenjene goste kakor preje z izvrstnimi jedili, dobrimi vini in točno postrežbo.

Sobe od 1 K 20 višje. — Ceneno kosilo in večerja v mesečnem abonementu. — Vožnje v okolico.

R. Daneu.

3508-1

Proti draginji.

Neznosno postalo je breme draginje, Katero občutijo vse gospodinjje, Posebno če imajo še skope moze, Katerim za dom denar kar z roke ne gre. Ni čuda, da vsaka že premišluje, Ali naj še ali ne na trgu kupuje, Ako se končno poda tudi tje, Draginja pobere ji novce vse. Se jezna vrača potem na svoj dom S košaro skor' prazno, oj to bo polom! Za trošene novce bo komaj kosilo, Za večerjo — gorje — se nič ni kupilo. Doma pa seveda brž mož godrnja: „Pol mesečne plače se za obede razdá, Večerje pa nikdar ni prave doma; Tako je, ker z novci ravnat se ne zna. Kupuj bolj pogosto testenine in mast, Tako pač premagaš draginjsko pošast, Košara bo polna za majhen denar In ostalo bo novcev v mošnjičku vsekdar; Ljubljanske makarone s fino mastjo Uživam jaz vedno z največjo slastjo.“

3464 3

Tovarna testenin ED. ZELENKA v Ljubljani.

Najnovejša iznajdba.

Velik požar

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

z 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežem nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno!

R. A. Smekal

Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev ter motor-mlinov.

Odplačevanje na obroke.

496-18

129 odlikovanj!

3513-1



c. in kr. dvorni in komorni dobavitelji.

3093--10

1650

Ne berite

3522

dne 23. septembra 1906.

3527-1

v Prešernovih ulicah.

Velika reklamna prodaja

„TUDOR“ diamantov

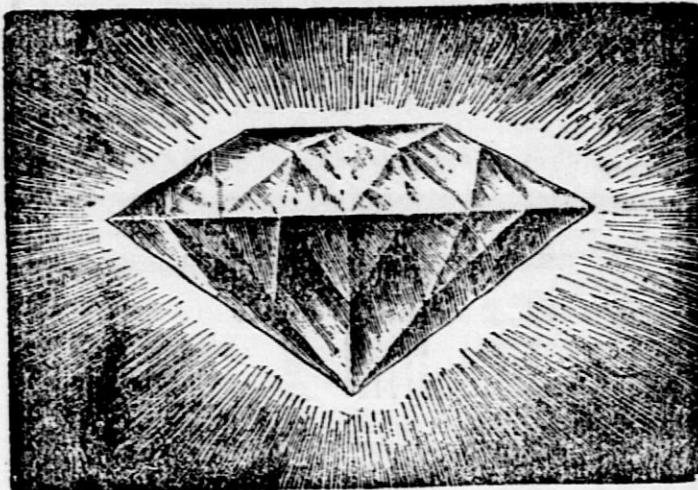
znanstvenim potom napravljenih

Brezdvomno najlepši posnetki sveta!

Imajo

ogenj, lesket in blesk najlepših

diamantov.



Popolnoma nemogoče je,

spoznati kakšen razloček in se jamči,

da bleska nikoli ne izgube.

za

8

kron

specialno

ceno

6

kron

komad

z okovom vred

Da Vas prepričamo o resničnosti gori povedanega in da uvedemo svoje predmete pri svojih prijateljih, osobito pa še pri širšem občinstvu, ponujamo za kratek čas na prodaj gotovo število prstanov, broš, obeskov, uhanov, kravatih igel, manšetnih, gumbov, naprsnih gumbov, medaljonov itd., ki so prej

Edina prodaja in razstava „Tudor“ diamantov v Ljubljani

je v prostorih firme

ANTON KRISPER, Mestni trg št. 21.

Zunanja naročila se izvršujejo po poštne povzetju.

TSCHINKEL na zet

priporoča
vsem častitim
gospodinjam

je izvrstne nove izdelke, kakor **kompote, marmelade, kandirano sadje** in posebno po najnovejšem načinu izdelovano
cikorijsko moko v lesenih zabojčkih.
poizkus vam bo dokazal izvrstnost te domače robe. Berite plakate.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Notica.

Z dnem 1. oktobra 1906 stopi v veljav na progi Trbiž-Ljubljana novi mski vojni red za 1906/07. Glavna preemba dosedanjega voznega reda stoji v tem, da izpadeta daleč v prometu stoječa nočna vlaka št. 1717 in 1718. Namesto teh se stavlja vsak dan v smeri Trbiž-Ljubljana v promet št. 1719, ki je vozil doslej samo ob nedeljah in praznikih (odhod iz Trbiža 8 uri 49 min. zvečer, prihod v Ljubljano juž. žel. ob 11. uri 34 min. po noči) ter v nasprotni smeri novi vlak št. 1718 (odhod iz Ljubljane ob 7. uri 11 min. zvečer, prihod v Trbiž ob 10. uri 52 min. po noči). Osebnih vlakov z odhodom iz Ljubljane juž. žel. ob 7. uri 10 min. zarana, ob 11. uri 30 min. predpoldnem in ob 4. uri popoldne ter z dohodom v Ljubljano ob 11. uri 15 min. predpoldnem, ob 4. uri 30 min. popoldne in ob 8. uri 40 min. zvečer stavljeni so v Jeseniceah v zvezo z vlakom od in proti Gorici d. ž. - Trst kr. drž. ž. in ker se proga Celovec-Jesenice in Beljak-Rožna dolina odpre 1. vinotoka, preko Glandorf s severnimi progami državnih železnic in preko Rožne doline z vlakom od in proti Beljaku. Na progi Ljubljana-drž. žel. Kamnik ter na dolenskih progah obdrži veljav-ost zadnji vojni red tudi po zimi. 3496-3

V Trstu, meseca kimovca 1906.

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

A145/6 14

3489-2

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Radovljici je po prošnji dedičev po Martinu Prezelju iz Polja št. 3 na prodaj po javni dražbi sledeča nepremičnina, za katero se je ustanovila pristavljena izklicna cena in sicer: **metija v Poljih pod hišo št. 3** vlož. št. 102 kat. obč. Savica s površino v izklicni vrednosti 926 K travniki, njivami, gozdovi, pašniki in srenjskimi pravicami v izklicni vrednosti 4665 K in pritlikinami (1 voz, 1 sani, poljsko orodje) 39 K. Dražba se bo vršila dne

4. oktobra 1906 pričenši ob 9. uri dopoldne

na licu mesta v Poljih št. 3 na drobno po parcelah ali skupinah. Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmejo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez zira na prodajno ceno. Dražbeno izkupilo je položiti z 10% izklicne cene takoj, ostanek s 5% obrestmi v 2 mesecih v sodne roke. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodniji. **C. kr. okrajno sodišče v Radovljici odd. I.** dne 19. septembra 1906.

Snaži samo
s čistilnim ekstraktom
Globus



Vabilo

SLAVNOST

katero priredi

Narodna čitalnica v Metliki
dne 30. kimovca 1906
povodom

40 letnega obstoja.

SPORED:

1.

Ob 1/2. uri dopoldna slavnostna seja v svrhu imenovanja častnih članov.

2.

Koncert.

Začetek ob 2. uri popoldna in sicer pri lepem vremenu na vrtu gostilne pri „Zlati kroni“ v Metliki; drugače v čitalniških prostorih. — Svira godba c. in kr. pešpolka baron Catinelli št. 96 iz Karlovca.

3.

Ob 8. uri zvečer prosta zabava s plešom v čitalniških prostorih.

4397-3

ODBOR.

Št. 316/pr.

3523-1

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je izpraznjena

služba II. mestnega komisarja

s prejemki IV. činovnega razreda to je z letno plačo 2200 K, z dejalnostno doklado 400 K in s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K na leto, eventualno

služba magistratnega koncipista

s prejemki V. činovnega razreda, to je z letno plačo 1760 K, z dejalnostno doklado 360 K in s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 160 K na leto, eventualno

služba magistratnega konceptnega praktikanta

z letnim adjutom 1200 K.

Za podelitev razpisanih služb so vobče merodajni pogoji § 5 službene pragmatike za magistratne uradnike, ki slove:

1.) dovršene pravno in državnoznanstvene študije in z dobrim uspehom prebiti trije teoretični državni izpiti;
2.) z dobrim uspehom napravljeni praktični izpit za politično poslovanje. Izjemoma se smejo pa tudi prosilci z dovršenimi juridičnimi študijami in dvema državnima izpitoma vsprejeti pod tem pogojem za konceptne praktikante, če se v teku enega leta izkažejo, da so z dobrim uspehom prebili tretji državni izpit.

Taki prosilci se zaprisežejo še le potem, ko zadoste temu pogoju; ob svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost (§ 30).

V teku dveh let po dnevu zaprisege mora za konceptno službovanje vsprejeti uradnik z uspehom napraviti praktični politični izpit, sicer se ga, če mu občinski svet ne dovoli daljšega roka, lahko odpusti iz mestne službe.

Pred uspešnim praktičnim političnim izpitom napredovanje v konceptni službi nikakor ni dopustno.

Izjeme od zgoraj omenjenih določb so dopuščene glede takih služb, katere zahtevajo druge posebne strokovnjaške zvedenosti in za katere se tudi v državnih službah ne zahteva sposobnost za politično poslovanje (§ 29. odst. 2. obč. r.).

Vendar se pa more podeliti služba II. mestnega komisarja vsled sklepa občinskega sveta od 5. januarja 1893. l. tudi takemu sicer vsposobljenemu prosilcu, ki nima politično-juridičnih študij.

Prosilci za razpisane službe naj svoje pravilno opremljene prošnje vlagajo pri predsedstvu mestnega magistrata najpozneje do dne 30. novembra t. l. Pomanjkljive ali pa zakasnele prošnje se ne bodo jemale v poštev.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 19. septembra 1906.

Ustanovljeno 1862

Telefon 584.

Najstarejša tvornica

c. kr. dvorni



peči in ognjišče

mašinist

RUDOLF GEBURTH, Dunaj

VII. Kaiserstrasse 71, na voglu Burggasse.

305 6



Vse vrste pečl
tudi s trajnim
gorenjem.

Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih ognjišč za vsako porabo od navadne do najtinejše in najelegantnejše izpeljave, v vseh velikostih, črne ali bogato emailirane.

Sušilnice, plinove pečl, kamini.
Specialni katalogi gratis in franko.



Mnihovgraška zaloga črevljev

Henrik Kenda v Ljubljani

prodaja nedvomno najboljša, najbolj solidna in najbolj zanesljiva obuvala vseh vrst in oblik za gospode, dame in otroke po jako skromnih cenah



Najznamenitejši

kemiki in priznani zdravniki so označili
„lasno vodo Käthe“
ali pomado kot edino in najzanesljivejšo sredstvo
krepke in hitre rasti brade, in las. — V prav
kratkem času presenetljiv učinek.

Steklenica ali lonček K 2.—, K 3.—, poskusna steklenica K 1.40. Po povzetju pošilja samo
gospa Käthe Menzel, Dunaj, XVIII, Schulgasse 3, 1. Stockm. 1268 26

Poštne hranilnice št. 49.086.

Telefon št. 135

Glavna posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4½ % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka rentnega davka.

282 37

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Knjižna novost:

Ljudmila Poljanec Poezije.

V tej lično opremljeni knjižici je izšla zbirka poezij pesnice, ki jo je poznalo doslej občinstvo pod pseudonimom Nataša kot odlično so-
trudnico slov. leposlovnih listov, zlasti „Ljubljanskega Zvona“. Mehka
lirika, polna globokega čustva, se bo s svojim mehkim elegičnim tonom
brez dvoma prikupila vsakemu čitatelju. — Priporočamo jo posebno
slov. naobraženemu žensktvu. 54—92

Cena broš. K 2.—, po pošti K 2.10, eleg. vez. K 3.—, po pošti K 3.10.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani.

Najnižje cene.

F. M. Netschek

Resljeva cesta 3 Ljubljana Sv. Petra cesta 37

c. in kr. dvorni zavod za uniformiranje.
Ustanovljeno l. 1846. Ustanovljeno l. 1846.

(Poleg novega mosta)

pri „Veliki tovarni“.

Usojam si slavnemu p. n. občinstvu vljudno naznaniti,
da je ravno kar došla nova ogromna za-
loga jesenskih in zimskih narejenih oblek
raznih vzorcev in kakovosti. 3131—5

Vsakovrstne jesenske in zimske
suknje
haveloki
pelerine
obleke
paletoti
kostumi
jopice
krila
pelerine
za gospode in dečke
za dame in deklice

Zagotavljam vam najnovejše vzorce, dobro kakovost
in delo po najnovejšem kroju.

Velikanska zaloga otročjih kostumov.

Naročilo po meri izgotavljam točno, fino
in trpežno v najkrajšem času.

A. Lukić, poslovođkinja.

Najnižje cene.



Ceno češko

posteljno perje!

5 kg novega skubljenega
K 9.60, boljšega K 12.—
belega, jako mehkega skubljenega K 18.—,
K 24.— snežno belega, mehkega, skubljenega
K 30.—, K 36.—. Pošilja se franco proti
povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštne stroške. 3050 6

Benedikt Sachsel, Lobes 35.

pošta Pizen na Češkem.

založnik c. kr. avstrijskih državah uradnikov

Klobuke

čepice

in v največjih izberah

Ivan Soklić

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Pozor!

„Družba sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani“ opozarja, da je od 1. ju-
lija t. l. naprej edina založnica kavinih
izdelkov v korist naše družbe le trdka

Ivan Perdan v Ljubljani.

Trdka Perdan je po naši družbi po-
stala znana vesoljnemu Slovenstvu. Po-
stala je pa obenem tudi naša dobrot-
nica. Tudi to dobro ve naš narod.

Perdanova kava je najboljše in
konkurira z vsemi drugimi izdelki te
vrste. Zunanja oprema te nove „druž-
bine kave“ je umetniška in obenem
ponotna. Na nje ovitkih vidite naša
družbina šolska poslopja v Trstu, v
Velikovecu, na Muri in na Savi. Slo-
venke, kupujte odslej samo to
novo družbino kavo! 2718—10

Vodstvo družbe „sv. Cirila in
Metoda“ v Ljubljani.

Ohranitev zdravega

ŽELODCA

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v ura-
navi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega va-
prij. Preiskano, iz izbranih najboljših in uspeš-
nih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek abo-
jujoče in prebavljeno pospešujoče in lahko od-
vajačo domače zdravilo, ki ublaži in odstrani
anane naslednje nezmernosti, slabe diete, prebri-
jenja in sopnega sapja, n. pr. gorečico, na-
penjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je
dr. Rose balsam za želodec iz lekarne B.
FRAGNERJA v PRAGI.

VARILO!
Vsi deli embalaže
imajo postavno de-
ponovano varstveno
znamko.



Glavna zaloga
lekarna B. FRAGNER-ja v Pragi,
c. in kr. dvornega dobavitelja

„pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.
Cela steklenica 2 K, pol steklenica 1 K.

Proti vpošiljavi K 1.50 se pošlje mala
steklenica in za K 2.80 velika ste-
klenica, za K 4.70 2 veliki steklenici,
za K 8.— 4 velike steklenice, za K 22.—
14 velikih steklenic poštnine prosto na
vse postaje avstro-ogrske monarhije
poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:
G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
a detschlager, J. Mayr. 3352-2

Hamburg-Amerika Linie



Vožnja traja
dni 6 dni izvrstna prilika za potovanje in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi par-

„Amerika“ 24.000 ton

„Kaiserin Augusta-Victoria“ 25.000 ton

Pojasnila daje zastopnik:

Ljubljana

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Vdano podpisani si usoja p. n. občinstvu vljudno na-
znanjati, da kavarno in restavracijo, ki sem jo imel
v zakupu, in ravnanje grand hotela Union v
Ljubljani odložim s 1. oktobrom t. l.

Ker mi je na tem, da svoje cenjene goste pred
odhodom iz Ljubljane še enkrat vidim, priredim

v nedeljo, dne 30. septembra t. l.

v veliki dvorani

dobrodelni

poslovilni koncert

popolne godbe c. in

kr. pehotnega polka

kralj Belgijcev št. 27

pod osebnim vodstvom gospoda kapelnika

ter s sodelovanjem pev. društva „Ljubljane“

in bom vso vstopnino naklonil do polovice mestnemu
ubožnemu zakladu, po eno četrtino „Prostovoljnemu ga-
silnemu in reševalnemu društvu“ in mojstrski blagajni
gostilničarske zadrage.

Poslužuje se rad te prilike, se zahvaljujem p. n.
oblastvom, slav. častniškemu zboru ljubljanske garnizije,
društvom, korporacijam, častnikarjem, upravnemu svetu
del. družbe Union, svojim velečenjenim gostom, prija-
teljem in tovarišem za vsekdar izkazano prijaznost in
za njih častečo mi podporo, prosim obenem v korist
imenovanih občekoristnih zavodov za prav mnogobrojen
obisk tega koncerta.

Obenem naznanjam, da bom svoje gostilniško poslo-
vanje zopet popolnoma posvetil svojemu predobro znanemu
hotelu Walter von Vogelweide v Bolcanu, ki sem ga
pred 19 leti tamkaj ustanovil. Če bi kdaj kakega
popotnika iz lepe dežele Kranjske privedla pot v tirolsko
deželo, mu priporočam svojo tamkajšnje podjetje dobro-
hotnemu uvaževanju. Zagotavljam, da ne opustim ničesar,
kar bi utegnilo povzdigniti zabavo in zadovoljnost
častitih obiskovalcev.

V Ljubljani, 24. septembra 1906.

Z velespoštovanjem vdani
mednarodni, nevtralni hotelir in gostilničar

Anton Kamposch.

V vinski (rotovški) kleti

Ljubljanski salonski sekstet.

Vstop prost.